

1. «Müqavilə qiymətinə sinonim kimi hansı müəyyənliyi göstərmək olar?

- pərakəndə satış qiyməti
- topdansatış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiyməti
- ✓ kontrakt qiyməti
- tarazlıq qiyməti

2. Qiymətin hansı funksiyası milli gəlirin yenidən bölgüsü ilə bağlıdır?

- nəzarət
- uçot
- stimullaşdırıcı
- ✓ bölüşdürücü
- balanslaşdırıcı

3. Qiymətin əmələ gəlməsinə aktiv təsir göstərmir

- dempinq
- inflyasiya
- inhisarçılıq
- ayrı-seçkilik
- ✓ gəlir siyasəti

4. Qiymətin əmələ gəlməsinin subyektiv iqtisadi əsası sayılır:

- istehsal subyektləri
- ✓ məhsul və xidmətlərin faydalılığı
- ictimai zəruri əmək məsrəfləri
- rəqabət
- xüsusi mülkiyyət

5. Qiymətin funksiyası deyil -

- ✓ məqsədyönlülük
- informasiya
- bölüşdürücü
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- uçot

6. Qiymətəmələgəlmənin prinsipləri deyil -

- qiymətlərin elmiliyi
- ✓ qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
- məqsədyönlülük
- fəsiyəsizlik
- qiymət intizamına nəzarət

7. Qiymətin bölüşdürücü funksiyası xidmət edir:

- ✓ Milli gəlirin bölüşdürülməsinə
- Tələb və təklifin balanslaşdırılmasına
- sahələr arasında tarazlığın təmin olunmasına
- Xərclərin bölüşdürülməsinə
- Əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsinə

8. Qiymətəmələgəlmə elminin predmeti aşağıdakılardan hansıdır?

- əmtəə--pul münasibətləri
- ✓ qiymətlər nəzəriyyəsi və onların qoyulması təcrübəsi
- qiymətlərin tərkibi və strukturu
- qiymət sistemi və onun təsnifatı
- tələb və təklif arasında qarşılıqlı nisbət

9. Qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil edən iqtisadi qanun deyil:

- pul tədavülü qanunu
- təklif qanunu
- tələb qanunu
- dəyər qanunu
- ✓ antiinhisar qanunu

10. Qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir” kimə məxsusdur ?

- A.Marşall
- U.Cevons, L.Valras
- L.Valras, K.Mencer
- ✓ L.Bryu
- A.Smit, D.Rikardo, K.Marks P.Makkonelli,

11. Fasiləsizlik prinsipi onda ifadə olunur ki:

- bu, tələb və təklif qanununun dərk olunması və uçotu zərurətinə əsaslanır
- ✓ əmtəə xammaldan hazır məhsula kimi öz hərəkətində bir neçə mərhələdən keçir
- bu, qiymətlərin dövlət dövlət tənzimlənməsini həyata keçirən məhsula tətbiq olunur
- bu, mövcud qiymət sisteminin dərin təhlilinə əsaslanır
- əsas iqtisadi və sosial problemləri dəqiq müəyyən etmək lazım gəlir

12. Tarif nədir?

- istehsal amillərinin qiyməti
- ✓ pullu xidmətlərin qiyməti
- istehlak mallarının güzəştli qiyməti
- istehsal – texniki təyinatlı məhsulların qiyməti
- tikinti məhsullarının qiyməti

13. Resursların optimal bölüşdürülməsinə imkan verən qiymət funksiyası hansıdır?

- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- ✓ informasiya
- stimullaşdırıcı
- Bölgü
- uçot

14. Əmək- dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymət -

- istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür
- tədavül prosesində formalaşır
- qiymətin əsasında son hədd faydalılığı dayanır
- qiymət-əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür
- ✓ istehsal prosesində formalaşır

15. Qiymətlərin dinamikası aşağıdakı amillərin təsiri altında formalaşır:

- cavabların heç biri doğru deyildir
- əsas və əlavə amillər
- prinsipial və strateji amillər
- ✓ strateji və taktiki amillər
- daxili və xarici amillər

16. Qiymətin ikili təbiətinə aiddir:

- istehsal qiyməti və dəyər
- dəyər və ortalasdırılmış dəyər
- istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərcləri
- ✓ mübadilə dəyəri və istehlak dəyəri

17. Qiymətin əsas əlaməti deyil:

- tələb və təklif arasında tarazlığa təsir göstərir
- elastiki dəyişkənlik xassəsinə malikdir
- ✓ işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsinə kömək edir
- iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış səviyyədə mənfəəti təmin edir
- məhsulların istehsalı və reallaşdırılması ilə əlaqədar ictimai xərcləri əks etdirir

18. Aşağıdakılardan hansı qiymətin funksiyasıdır?

- ✓ informasiya
- tədiyə
- yığım
- iqtisadi artım
- rəqabət

19. Qiymətəmələgəlmənin prinsipi deyil:

- qiymət intizamına riayət edilməsinə nəzarətin vahidliyi
- elmilik
- fasiləsizlik
- ✓ qiymətəmələgəlmə prosesinin və istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi
- məqsədyönlülük

20. Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- qiymətin uçot funksiyasında qiymət bütün dəyər göstəricilərinin hesablanması vasitəsi kimi çıxış edir
- qiymət tələb və təklif arasında uyğunluğun əldə olunmasının çevik alətidir
- stimullaşdırma funksiyasının mahiyyəti müxtəlif əmtəə istehsalı və istehlakına onun həvəsləndirici və ya ləngidici təsirində ifadə olunur
- ✓ qiymətin uçot funksiyasını yalnız xərclərin ölçülməsinə şamil etmək olar
- bölüşdürücü funksiya bazar amillərinin təsiri altında qiymətin dəyərdən kənarlaşması ilə əlaqədardır

21. Passiv qiymətəmələgəlmə nədir?

- ✓ rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətqoyma
- bütün variantlar doğrudur
- rentabelliyin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətqoyma
- alternativ metodlar əsasında qiymətqoyma
- satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətqoyma

22. Aktiv qiymətəmələgəlmə nədir?

- rentabelliyin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətqoyma
- ✓ satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətqoyma
- rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətqoyma

- bütün variantlar doğrudur
- alternativ metodlar əsasında qiymətoyma

23. Qiymətin bölüşdürücü funksiyası baş vermir:

- iqtisadiyyatın sahələri arasında
- ölkə əhalisinin sosial qrupları arasında
- regionlar arasında
- müxtəlif mülkiyyət formaları arasında
- ✓ tələb və təklif arasında

24. Qiymətin funksiyasına aid deyil:

- ✓ yığım
- istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi
- uçot
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- stimullaşdırma

25. Qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsası aşağıdakı variantlardan hansında doğru göstərilib?

- ✓ dəyərə qanunu, tələb-təklif qanunu, pul tədavülü qanunu
- pul tədavülü qanunu, son məhsuldarlığın azalması qanunu, dəyər qanunu
- tələb-təklif qanunu, rəqabət üstünlüklərinin artması qanunu
- orta mənfəət qanunu dəyər qanunu, pul tədavülü qanunu, orta mənfəət qanunu
- dəyər qanunu, müqayisəli üstünlüklər qanunu

26. Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır.

- əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi.
- ✓ milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi
- xərclərin ölçülməsi və bölüşdürülməsi
- tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması
- xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axını

27. Qiymətin funksiyası deyil:

- uçot funksiyası
- bölüşdürücü funksiya
- informasiya funksiyası
- ✓ rentabellik funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiya

28. Qiymətəmələgəlmənin prinsiplərinə aid edilmir:

- qiymətoymada fasiləsizlik
- qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- ✓ qiymətlərin tənzimlənməsi
- qiymət intizamına nəzarət
- qiymətlərin məqsədyönlülüyü

29. Aşağıdakı variantlardan biri qiymət nəzəriyyəsində klassik məktəbin nümayəndələrinə tam şəkildə aid edilə bilməz:

- U.Petti, A.Smit, P.Samuelson
- D.Rikardo, A.Marşall, F.Engels
- A.Smit, K.Marks, V.Pareto
- ✓ U.Cevons, K.Mencer, L.Valras
- D.Rikardo, Mank-Kullax, Y.Slutski

30. Aşağıdakı variantlardan biri firmanın qiymətəmələgəlmə nəzəriyyəsinin əsas istiqamətləridir:

- √ xərc, subyektiv marjinalizm, neoklassik sintez
- obyektiv marjinalizm, xərc, son məhsulun istehlakçı üçün olın faydalılığı
- xərc, son faydalılıq, əmtəələrin təklifi
- neoklassik sintez, subyektiv marjinalizm, əmtəələrə olan tələb
- istehlak xərcləri, son faydalılıq, əmtəələrə olan tələb

31. Əmək--dəyər nəzəriyyəsinə görə -

- qiymət- əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür
- √ qiymət- dəyərin pulla ifadəsidir
- qiymət -istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür
- qiymət- əmək məhsulu və istehlak dəyəridir
- qiymət -istehlakçıların məhsul vahidini almaq üçün ödədikləri pulun miqdarıdır

32. Əmək dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymətin formalaşmasının əsasını təşkil edir

- tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı
- mübadilə dəyəri
- √ ictimai zəruri əmək xərcləri
- tələb - təklif nisbətləri
- istehlak dəyəri.

33. Firmanın qiymətəmələgəlmə nəzəriyyəsindəki əsas istiqamətlərə aiddir?

- qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- sosial ədalət
- √ subyektiv marjinalizm
- antiinhişarçılıq
- iqtisadi artımın təmin edilməsi

34. Qiymətəmələgəlmənin prinsiplərinə aid deyil

- qiymətlərin məqsədyönlülüyü
- √ qiymətlərin təsbit edilməsi
- qiymətqoymada fəsiləsizlik
- qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- qiymət intizamına nəzarət

35. Marjinal qiymət nəzəriyyəsinin əsas prinsipidir –

- tələbin həcmnin artırılması
- inhişarlaşmanın qarşısının alınması
- √ bazarda tarazlığa nail olunması
- təklifin həcmnin artırılması
- sağlam rəqabət mühitinin yaradılması

36. Müxtəlif məhsulların istehsalı və istehlakına qiymətin hansı funksiyaları vasitəsilə təsir edilir?

- √ stimullaşdırıcı
- bölgü
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- uçot
- İnformasiya

37. Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- √ firmanın mikromühiti
- vaxt amili

- əvəzedici məhsulların olması
- məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- məhsulun əldə olunmasının təcili olması

38. Qiymətəmələgəlmənin prinsiplərinə aid deyil:

- ✓ qiymət strategiyasının işlənilməsi
- qiymət intizamına nəzarət
- qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- qiymətqoymada fasiləsizlik
- qiymətlərin məqsədyönlülüyü

39. Qiymətin funksiyasıdır

- bölüşdürücü funksiya
- stimullaşdırıcı funksiya
- ✓ sadalananların hamısı
- informasiya funksiya
- uçot funksiyası

40. Qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir:

- təklif qanunu
- tələb qanunu
- dəyər qanunu
- pul tədavülü qanunu
- ✓ qiymət strategiyası

41. Qiymət haqqında verilən aşağıdakı təriflərdən hansı səhvdir?

- qiymət -məhsul və xidmətlərin satışının həyata keçirildiyi iqtisadi vasitədir
- qiymət əmtəə vahidini və ya kütləsini əldə etmək üçün alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun kəmiyyətidir
- qiymət-sövdələşmə tərəfləri arasında indeksləşdirilməsi iqtisadi münasibətləri formalaşdıran mexanizmdir
- ✓ qiymət-əmtəənin maya dəyərinin pulla ifadəsidir
- qiymət -istehlakçının öz tələbini reallaşdırmağın ölçü meyarıdır

42. Qiymətəmələgəlmə nəzəriyyəsinə istiqamətlərdən biridir:

- ✓ xərc
- sosial ədalət
- antiinhişarçılıq
- qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- iqtisadi artımın təmin edilməsi

43. Firmanın qiymətəmələgəlmə nəzəriyyəsinə istiqamətlərdən biridir -

- müqayisəli
- ✓ neoklassik sintez
- qiymətlərin paritetliyi
- azad rəqabət
- qiymətlərin əsaslandırılması

44. Aşağıdakı iqtisadi qanunlardan hansı qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir?

- ✓ son hədd məhsuldarlığı qanunu
- tələb qanunu
- təklif qanunu
- dəyər qanunu
- pul tədavülü qanunu

45. Marjinal qiymət nəzəriyyəsinin əsas prinsiplərindən biridir

- tələbin həcmnin artırılması
- ✓ tələb və təklifə eyni əhəmiyyətli amillər kimi baxılması
- təklifin həcmnin artırılması
- sağlam rəqabət mühitinin yaradılması
- inhisarlaşmanın qarşısının alınması

46. Aşağıdakılardan hansı səhvdir.

- məcmusudur tarif əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin istənilən siyahısıdır
- qiymət alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun miqdarıdır
- qiymət əmtəənin dəyərinin pulla ifadəsidir
- tarif pullu xidmətlərin qiymətidir
- ✓ qiymət (tarif) əmtəənin (xidmətin) istehsalı və tədavülü xərclərinin məcmusudur

47. Qiymətəmələgəlmənin prinsipidir:

- ✓ məqsədyönlülük
- uçot
- qiymətlərin təsbit edilməsi
- stimullaşdırma
- Yığım

48. Qiymət-dəyər pulla ifadəsidir tərifinin tərəfdarları kimlərdir?

- ✓ D.R.Mank-Kullox, A.Smit, F.Engels
- L.Valras, K.Mencer, F.Ecuort
- A.Marşall, K.Marks, V.Pareto
- U.Cevons, L.Valras, D.Rikardo
- P.Makkonelli, L.Bryu, A.Smit

49. Qiymətəmələgəlmə nəzəriyyəsindəki istiqamətlərdən biridir:

- ✓ xərc
- antiinhisarçılıq
- qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- iqtisadi artımın təmin edilməsi
- sosial ədalət

50. Qiymətəmələgəlmənin subyektiv marjinalizm istiqamətinə görə qiymətin əsasında aşağıdakı kateqoriya dayanır:

- mübadilə dəyəri
- pul tədavülü
- istehlak xərcləri
- istehsal xərcləri
- ✓ son hədd faydalılığı

51. Aşağıdakı variantlardan biri firmanın qiymətəmələgəlmə nəzəriyyəsinin əsas istiqamətləridir:

- ✓ xərc, subyektiv marjinalizm, neoklassik sintez
- obyektiv marjinalizm, xərc, son məhsulun istehlakçı üçün oln faydalılığı
- xərc, son faydalılıq, əmtəələrin təklifi
- neoklassik sintez, subyektiv marjinalizm, əmtəələrə olan tələb
- istehlak xərcləri, son faydalılıq, əmtəələrə olan tələb

52. Aşağıdakı variantlardan biri qiymət nəzəriyyəsində klassik məktəbin nümayəndələrinə tam şəkildə aid edilə bilməz:

- A.Smit, K.Marks, V.Pareto
- D.Rikardo, A.Marşall, F.Engels
- U.Petti, A.Smit, P.Samuelson
- D.Rikardo, Mank-Kullax, Y.Slutski
- √ U.Cevons, K.Mencer, L.Valras

53. Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinə aid deyil –

- xammal və material xərcləri
- sosial ehtiyaclara ayırmalar
- amortizasiya xərcləri
- √ ticarət əlavələri
- yanacaq, enerji xərcləri

54. Məhsulun istehsalı həcmindən asılı olan xərc növü hansılardır?

- dəyişən və orta
- dolaylı və birbaşa
- sabit və üstəlik
- √ dəyişən
- alternativ

55. Fraxt nədir?

- avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- dəniz nəqliyyatı tarifləri
- √ su nəqliyyatı tarifləri
- dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- çay nəqliyyatı tarifləri

56. Fəaliyyət müddətinə görə qiymət sistemində daxil olan qiymətin növüdür:

- kataloq qiymətləri
- √ preyskurant qiymətlər
- sabit qiymətlər
- brutto, netto qiymətləri
- müqavilə qiyməti

57. Qiymətin stimullaşdırılması funksiyası aşağıdakı istiqamətlərdən hansını nəzərdə tutmur?

- √ gəlirlərin səmərəli bölgüsünü
- enerji resurslarına qənaəti
- elmi-texniki tərəqqini
- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsini
- istehlakın strukturunun dəyişməsinə

58. Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- topdansatış əlavələri(güzəştləri)
- √ mənfəət
- ticarət əlavələri (güzəştləri)
- aksiz vergisi
- ƏDV

59. Sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- istehsalçı müəssisənin topdan satışı (buraxılış) qiyməti
- aksiz vergisi
- Mənfəət

- √ ticarət əlavələri (güzəştləri)
- əlavə dəyər vergisi

60. Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- topdansatış əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- √ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- ƏDV-nin məbləği qədər
- aksiz vergisinin məbləği qədər
- maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər

61. Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil.

- nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- franko-anbar-istehlakçı qiyməti
- istehsal yerində FOB qiyməti
- bazis məntəqə qiyməti
- √ sürüşkən qiymətlər

62. Verilənlərdən biri fəaliyyət müddətinə görə qiymət növünə aid edilmir?

- transfert qiyməti
- √ sərbəst qiymətlər
- tender qiymətlər
- tikinti məhsulunun qiyməti
- brutto qiymət

63. Franko qiyməti aşağıda qeyd olunan hansı amillərdən asılıdır?

- √ təchizat -göndəriş şərtlərindən
- tələbin həcmindən
- təklifin həcmindən
- bazar iştirakçılarının sayından
- əmtənin növündən

64. Qiymət elementi olan dövlət vergi növü hansıdır?

- mədən vergisi
- nəqliyyat vergisi
- √ əlavə dəyər vergisi
- torpaq vergisi
- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi

65. İstehsalçı müəssisənin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil –

- qiymət əlavələri
- maya dəyəri
- √ ticarət əlavələri
- əlavə dəyər vergisi
- mənfəət

66. «Franko qiyməti» asılıdır –

- əmtəyə olan tələbdən
- əmtənin bazar payından
- əmtənin növündən
- rəqabətdən
- √ əmtənin daşınması xüsusiyyətlərindən

67. Tikinti məhsulunun qiymətini xarakterizə edir.
- ✓ smeta dəyəri
 - bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər
 - maya dəyəri
 - avadanlığa çəkilən xərc
 - dəyər
68. Transfert qiymətinin müəyyən olunmasında istifadə olunmur:
- müqavilə qiymətləri
 - ✓ smeta qiymətləri
 - son hədd xərcləri
 - bazar qiymətləri
 - istehsal məsrəfləri
69. Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 20 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək onun məbləğini tapın:
- 7,2 Azn
 - 10,8 Azn
 - ✓ 14,4 Azn
 - 21,6 Azn
 - 3,6 Azn
70. Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?
- demoqrafik amil
 - iqtisadi amil
 - təbii amil
 - strateji amil
 - ✓ taktiki amil
71. Dempinq nədir?
- məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
 - heç biri doğru deyil
 - ✓ məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
 - məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
 - məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
72. Hansı qiymətlər dempinq qiyməti sayılır?
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
 - daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 18% aşağı qiymətlər
 - ✓ daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
 - daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
 - daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
73. Maya dəyərinin 40Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn, ƏDV-nin isə 18% olduğunu bilərək onun mütləq kəmiyyətini tapın:
- 30 Azn
 - ✓ 9 Azn
 - 5,4 Azn
 - 18 Azn
 - 1,8 Azn
74. Qiymətlərin hesablanması üçün aşağıdakılardan hansı zəruri deyil -

- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- √ inhisarçılıq səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili
- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- tələbin müəyyən edilməsi

75. Qiymətlərin hesablanması mərhələsi deyildir:

- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi
- √ gəlirlərin səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- tələbin müəyyən edilməsi

76. Qiymətlərin hesablanması mərhələsidir:

- rentabelliğin müəyyən olunması
- qiymətin yüksək səviyyəsinin müəyyən olunması
- mənfəətin təmin olunması
- √ istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- əmtəənin nadir üstünlüklərinin aşkara çıxarılması

77. Qiymətin əmələ gəlməsinin metodologiyasına daxil deyildir:

- qiymətin əmələgəlməsi konsepsiyasının işlənilib hazırlanması
- qiymətlərin müxtəlif əlamətə görə təsnifatı
- √ qiymətlərin dinamikasına təsir edən amillərin müəyyən edilməsi
- qiymətlərin müəyyən edilməsi metodikasının işlənilib hazırlanması
- qiymətəmələgəlmənin idarə olunması üzrə prinsip və metodlar məcmusu

78. Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyası nəyi müəyyən etmək üçün lazımdır?

- qiymətlərin dinamikasını
- qiymət taktikasını
- √ qiymət strategiyasını
- qiymət intizamını
- qiymət strukturunu

79. Qiymətəmələgəlmənin metodikası hesab olunur:

- √ yeni növ məhsullara qiymətlərin müəyyən edilməsi
- əmtəələrin istehlak faydalılığının müəyyən edilməsi
- marketing prinsipinin müəyyən edilməsi
- qiymət strategiyasının reallaşdırılması
- əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçülməsi

80. Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodlarına aid deyil:

- aqreqat metodu
- struktur oxşarlığı metodu
- √ müqayisəli üstünlüklər metodu
- “beyin hücumu” metodu
- ekspert qiymətləndirmə metodu

81. Əsas (bazis) metodlar qrupuna aid deyildir:

- parametrik metod
- √ balans metodu

- xərc metodu
- korrelyasiya metodu
- bal metodu

82. Alternativ metodlar qrupuna aid deyildir:

- tələbə əsasən qiymətin müəyyən olunması
- istehsal məsrəfləri ilə bazarda tapılmış tarazlığa görə qiymətin müəyyən edilməsi
- istehsal məsrəfləri əsasında müəyyən olunması
- ✓ investisiya xərcləri əsasında qiymətin müəyyən olunması
- rəqabətə meyllilik əsasında qiymətin müəyyən olunması

83. Bal metodu ilə qiymətləndirmədə hansı göstəricilərdən istifadə edilmir:

- ✓ əsas parametrlərin arasında qarşılıqlı əlaqə əmsalı
- yeni məmulatın i-ci parametrlərinin bal qiymətləndirilməsi
- yeni məlumat i-ci parametrlərinin çəki əmsalı
- yeni məmulatın qiyməti
- qiymətləndirilən parametrlərin sayı

84. Əmtəələrə ilkin qiymətin hesablanması mərhələsi deyil

- xərclərin qiymətləndirilməsi
- ✓ qiymətlərə əlavələrin (güzəştlərin) hesablanması
- rəqib əmtəələrinin qiymətinin təhlili
- tələbin öyrənilməsi
- qiymətqoyma metodunun seçilməsi

85. Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir: -

- tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər
- ✓ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- sair üstəlik xərclər
- tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
- inzibati təsərrüfat xərcləri

86. Parametrik qiymətqoyma medelindən istifadə olunur

- xərclərin uçotu ilə qiymətlərə düzəlişlərin hesablanmasında
- qiymətin daimi xərclərə görə hesablanmasında
- qiymətin strukturunun təhlilində
- ✓ yeni modifikasiyalı əmtəəyə qiymətin əsaslandırılmasında
- qiymətin ədalətli müəyyən edilməsində

87. Qiymətəmələgəlmənin metodikası təmin edir:

- qiymətlərin müəyyən edilməsi qaydasını
- əmtəələrin istehlak faydalılığını
- ✓ qiymət strategiyasının reallaşdırılmasını
- əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçüsünü
- marketing prinsipinin tətbiqini

88. Mümkün qiymət səviyyəsi əsas mülahizədir:

- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- tələbin müəyyən edilməsi
- ✓ məhsulun maya dəyərini nəzərə alınması
- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi

89. Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- orta qiymət səviyyəsi rəqib əmtəələrin qiymətləri əsasında müəyyən edilir
- qiymət səviyyəsi istehsal xərci ilə müəyyən edilir.
- orta qiymət səviyyəsi qarşılıqlı əvəzedicilərin qiymətləri əsasında müəyyən edilir.
- maksimum qiymət səviyyəsi məhsulun nadir xassələri əsasında müəyyən edilir.
- ✓ minimum qiymət səviyyəsi məhsulun maya dəyəri ilə müəyyən edilir.

90. Aşağıdakılardan hansı qiymətqoymanın alternativ metodu deyil?

- ✓ təklifin təhlili metodu əsasında qiymətin müəyyən edilməsi
- qiymətin istehsal xərcləri və bazar vəziyyəti arasındakı tarazlığa görə müəyyən edilməsi
- qiymətin tələbə meylliliklə müəyyən edilməsi
- qiymətin istehsal xərclərinə əsasən müəyyən edilməsi
- qiymətin rəqabətə meylliliklə müəyyən edilməsi

91. Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- ehtiyatların yaradılması effekti
- ✓ Beblen effekti
- sadalananların hər biri
- son nəticə üzrə əmtəənin qiymətləndirilməsi

92. Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növüdür ?

- ✓ qiymətin ədalətliliyi dərəcəsi
- əvəzetmə effekti
- Beblen effekti
- gəlir effekti
- xərclərin ötürülməsi effekti

93. Sair üstəlik xərclərə aid deyildir:

- qeyri-məhsuldar xərclər (cərimə, ödəmə)
- ✓ çox tirajlı qəzetlərin saxlanması xərcləri
- təşkilatın əmlakının sığortalanması
- elmi-tədqiqat üsulları üçün ayırmalar
- bank krediti üzrə ödəmələr

94. Məhsulun istehsal maya dəyəri sax maya dəyərindən yüksəkdir –

- Maşın və avadanlıqların saxlanması xərcləri qədər
- Dolay xərclər qədər
- Birbaşa xərclər qədər
- ✓ Ümumtəsərrüfat xərcləri qədər
- Kommersiya xərcləri qədər

95. Məhsulun tam maya dəyəri istehsal maya dəyərindən yüksəkdir –

- ümumtəsərrüfat xərcləri qədər
- alternativ xərclər qədər
- birbaşa xərclər qədər
- nəqliyyat xərcləri qədər
- ✓ qeyri-istehsal xərcləri qədər

96. Qiymətməhləgəlmənin xarici amillərinə aiddir –

- istehsalçılar
- xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi

- daxili ticarət
- əmtəə dövriyyəsi
- ✓ bazar mühiti

97. Maya dəyərinin 60 Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ✓ 75Azn
- 48 Azn
- 12 Azn
- 80 Azn
- 72 Azn

98. Maya dəyərinin 150 Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25 % olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 175Azn
- 37,5 Azn
- ✓ 200 Azn
- 135Azn
- 100Azn

99. Maya dəyərinin 30 Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 5 Azn
- 17Azn
- 7,5 Azn
- 55 Azn
- ✓ 40 Azn

100. Maya dəyərinin 80Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 20%
- 90%
- 100%
- ✓ 12,5%
- 200%

101. Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 12 Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ✓ 20%
- 125%
- 40%
- 48%
- 72%

102. Rentabellik səviyyəsinin 20 % , məhsul üzrə mənfəətin 80 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- 600 Azn
- 800 Azn
- 160 Azn
- 16 Azn
- ✓ 400 Azn

103. Maya dəyərinin 400Azn, rentabellik səviyyəsinin 40% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ✓ 160 Azn
- 90 Azn
- 110 Azn
- 440 Azn
- 360 Azn

104. Maya dəyərinin 100 Azn, rentabellik səviyyəsinin 35% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:
- 65 Azn
 - 135 Azn
 - 0.35 Azn
 - 45 Azn
 - ✓ 35 Azn
105. Tikinti məhsulunun qiymətinin formalaşmasının əsasıdır-
- bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər
 - ✓ smeta dəyəri
 - tikinti--quraşdırma xərcləri
 - avadanlığa çəkilən xərc
 - smeta maya dəyəri
106. Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:
- inzibati təsərrüfat xərcləri
 - tikinti işlərinə xidmət xərcləri
 - ✓ amortizasiya xərcləri
 - sair üstəlik xərclər
 - tikinti-quraşdırma xərcləri
107. Sabit xərclərin tərkibinə daxil edilir:
- fəhlələrin əsas əmək haqqı
 - materialların və konstruksiyaların dəyəri
 - inzibati – təsərrüfat xərcləri
 - ✓ telefonun abunə haqları
 - tikinti və maşın mexanizmlərinin istismar xərcləri
108. Qiymətəmələgəlmənin bazar amilidir –
- məhsulun keyfiyyəti
 - istehsal xərcləri
 - qeyri-istehsal məsrəfləri
 - istehsaldaxili məsrəflər
 - ✓ istehlak tələbi
109. Maya dəyərinin 20Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək onun məbləğini tapın:
- ✓ 5,4 Azn
 - 3,6 Azn
 - 4,5 Azn
 - 7,2 AZN
 - 1,8 Azn
110. Satışdan mənfəətin sıfır nöqtəsində qiymət bərabərdir.
- ✓ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
 - maya dəyəri və ƏDV – nin cəminə
 - maya dəyəri və mənfəətin cəminə
 - ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
 - ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbəti
111. Qiymət elementi olmaqla istehlakçılar tərəfindən ödənilir:

- əmlak vergisi və torpaq vergisi
- Gəlir vergisi
- nəqliyyat vergisi
- ✓ ƏDV və aksiz vergisi
- mənfəət vergisi

112. Maya dəyərini 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 15Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ✓ 25%
- 75%
- 125%
- 40%
- 45%

113. Maya dəyərini 148Azn, məhsul üzrə mənfəətin 29.6Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 1.9%
- 1.8%
- 5%
- ✓ 20%
- 1.5%

114. Qiymətəmələgəlmənin bazar amilləridir

- ✓ konyuktura amili
- istehsal xərcləri amili
- inzibati amillər
- məhsulun keyfiyyətinin artırılması amili
- cavablar doğru deyil

115. Məhsulun istehsal həcmindən asılı olan xərclər hansılardır?

- alternativ və normativ xərclər
- sabit və artan xərclər
- dolaylı xərclər
- ✓ dəyişən və sabit xərclər
- dəyişən xərclər

116. Maya dəyərini 50Azn, rentabellik səviyyəsinin 15% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 3.33 Azn
- ✓ 7.5Az n
- 0.3Azn
- 30 Azn
- 0.75 Azn

117. Maya dəyərini 100 Azn, rentabellik səviyyəsinin 55% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 5,5 Azn
- 0.55 Azn
- ✓ 55 Azn
- 45 Azn
- 1.81 Azn

118. Maya dəyərini 450Azn, rentabellik səviyyəsinin 50% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 675 Azn
- 400 Azn

- √ 225 Azn
- 11 Azn
- 9 Azn

119. Maya dəyərinin 12Azn, rentabellik səviyyəsinin 25% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- √ 3 Azn
- 15 Azn
- 48 Azn
- 2.08Azn
- 9 Azn

120. Sair üstəlik xərclərə aid deyil:

- qeyri-məhsuldar xərclər
- sığorta xərcləri
- bank krediti üzrə faizlər
- elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar
- √ nəşriyyat xərcləri

121. Maya dəyərinin 40Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn, ƏDV-nin isə 18% olduğunu bilərək onun məbləğini tapın:

- 18 Azn
- 30 Azn
- √ 9 Azn
- 1.8 Azn
- 5.4 Azn

122. Maya dəyərinin 20Azn, məhsul üzrə mənfəətin 5 Azn, ƏDV-nin isə 18% olduğunu bilərək onun məbləğini tapın:

- 2.7 Azn
- 15 Azn
- √ 4.5 Azn
- 7.2 Azn
- 9 Azn

123. Maya dəyərinin 30Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək qiyməti tapın:

- 23,6 Azn
- 31,8 Azn
- 15,4 Azn
- √ 47,2 Azn
- 32,8 Azn

124. Maya dəyərinin 50Azn, məhsul üzrə mənfəətin 30Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək qiyməti tapın:

- 82.4
- √ 94.4
- 76.8
- 90.0
- 94.0

125. Maya dəyəri -

- kommersiya xərcləridir
- bazarın öyrənilməsinə çəkilən xərclərdir
- istehsal avadanlıqlarının saxlanması xərcləridir
- əmtəənin realizə olunmasından əldə olunan pulun həcmidir
- √ əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin cəmidir

126. Qiymətəmələgətirən amillər –
- qiymətləri dəyişdirən daxili və xarici amillərdir
 - qiymətlərə xarici təsir üsullarıdır
 - qiymətlərin səviyyə və dinamikasına təsir göstərən obyektiv şərait və qanunauyğunluqlar
 - qiymətin quruluşuna daxili təsir üsullarıdır
 - ✓ hamısı doğrudur
127. Sair üstəlik xərclərə aid deyildir:
- bank krediti üzrə ödəmələr
 - elmi-tədqiqat üsulları üçün ayırmalar
 - təşkilatın əmlakının sığortalanması
 - ✓ çox tirajlı qəzetlərin saxlanılması xərcləri
 - qeyri-məhsuldar xərclər (cərimə, ödəmə)
128. Qiymətəmələgətirən amillərə aid deyildir
- istehsal xərcləri
 - ✓ investisiyanın həcmi
 - resursların qiymətləri
 - əlavə dəyər vergisi
 - tədavül xərcləri
129. Qiymətəmələgəlmənin xarici amillərinə aid deyil -
- əmtəə hərəkəti kanalının iştirakçıları
 - istehlakçılar
 - siyasi sabitlik dərəcəsi
 - bazar mühiti
 - ✓ bazarın miqyası və segmentləşdirmə
130. Firmanın ümumi xərcləri bərabərdir-
- orta ümumi xərclər - orta dəyişən xərclər
 - orta dəyişən xərclər * istehsal həcmi
 - ✓ orta ümumi xərclər * istehsal həcmi
 - gizli xərclər + dəyişən xərclər
 - orta sabit xərclər * istehsal həcmi
131. Aşağıda sadalanan xərclərdən biri gizli xərclərə aiddir
- firmanın kassasında nağd pula görə faiz
 - ✓ fəaliyyətsiz avadanlığın təmirinə görə haqq
 - bütün cavablar doğrudur
 - fəhlələrin əmək haqqı
 - avadanlığın amortizasiyası
132. Rentabellik səviyyəsinin 15% , məhsul üzrə mənfəətin 7.5 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:
- 1.125 Azn
 - 8.625 Azn
 - 51.125 Azn
 - 11.25 Azn
 - ✓ 50 Azn
133. Rentabellik səviyyəsinin 28% , məhsul üzrə mənfəətin 112 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- 31.36 Azn
- √ 400 Azn
- 143.36 Azn
- 3136Azn
- 4 Azn

134. Maya dəyərinin 125Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 25Azn
- 100Azn
- 150Azn
- 625Azn
- √ 156Azn

135. Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- √ 113.33Azn
- 29.41Azn
- 63.75Azn
- 21.25Azn
- 106.25Azn

136. Maya dəyərinin 20Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 15% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- √ 23.53Azn
- 3Azn
- 17Azn
- 133.(33) Azn
- 18.67Azn

137. Maya dəyərinin 40Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 60 Azn
- 42 Azn
- 2 Azn
- √ 50 Azn
- 20 Azn

138. Maya dəyərinin 500Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 600Azn
- 400Azn
- 100Azn
- √ 625Azn
- 125Azn

139. Maya dəyərinin 15Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 4.5Azn
- √ 21.4Azn
- 45.5Azn
- 10.5Azn
- 19.5Azn

140. Maya dəyərinin 55Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 53.35Azn
- √ 78.57Azn
- 16.5Azn
- 18.3Azn

- 56.65Azn
- 141.** Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:
- 25.5Azn
 - ✓ 121azn
 - 283Azn
 - 225Azn
 - 60Azn
- 142.** Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin (Mt) qiymətdən asılılığı aşağıdakı düsturla hesablanır
- $Mt = qZ - qP_{dey}$
 - ✓ $Mt = qZ - qP_{dey} - F$
 - $Mt = qZ + qP_{dey} - F$
 - $Mt = qZ - qP_{dey} + F$
 - $Mt = qZ - F$
- 143.** Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -
- maya dəyəri və mənfəətin cəminə
 - ✓ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
 - ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
 - ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətinə
 - maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- 144.** Yeni yaradılan dəyərin bir hissəsinin büdcəyə alınması formasıdır:
- əmlak vergisi
 - ƏDV və aksiz vergisi
 - mənfəət vergisi
 - nəqliyyat vergisi
 - ✓ əlavə dəyər vergisi
- 145.** Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansılardır?
- azad rəqabət mühiti
 - marketing tədqiqatının keyfiyyəti
 - ✓ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
 - məhsulun keyfiyyəti
 - satışın həcmnin artırılması
- 146.** Birbaşa xərclərin tərkibinə daxil deyildir:
- tikinti və maşın və mexanizmlərinin istismar xərcləri
 - sair birbaşa xərclər
 - ✓ inzibati – təsərrüfat xərcləri
 - materialların və konstruksiyaların dəyəri
 - fəhlələrin əsas əmək haqqı
- 147.** Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:
- inzibati təsərrüfat xərcləri
 - tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər
 - sair üstəlik xərclər
 - tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
 - ✓ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- 148.** İnzibati təsərrüfat xərclərinə aiddir:

- reklamlara çəkilən xərclər
- təşkilatın əmlakının sığortalanması
- √ poçt – teleqraf, dəftərxana və telefon xərcləri
- fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
- obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri

149. Xərc qiymətəmələgəlməsində qiymətlərin formalaşmasının əsası deyil:

- √ ümumi istehsal xərcləri
- mənfəətin xüsusi çəki əmsalı
- heç biri
- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən dəyişən xərclər
- orta qaimə xərcləri

150. Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədi nədir?

- istehlakçı miqdarının azaldılması
- √ hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi
- istehsalçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması
- istehlakçının rifah səviyyəsinin aşağı salınması
- satış həcmının maksimumlaşdırılması

151. İkinci dərəcəli qiymət ayrı – seçkiliyi aşağıdakı güzəşt formasında özümü biruzə verir –

- bonus güzəştləri
- gizli güzəştlər
- ixrac güzəştləri
- funksional güzəştlər
- √ kumulyativ güzəştlər

152. Tələbin gəlirə görə elastiklik əmsalı dəbdəbə əşyaları üzrə -

- √ 1-dən yüksəkdir
- hər bir variant mümkündür
- 1 - ə bərabərdir
- 0 və 1 arasında dəyişir
- 1-dən kicikdir

153. Qeyri-asılı tamamlanan əmtəələrin birinin qiymətinin yüksəlməsi digərinə olan tələbi –

- artırır
- tarazlaşdırır
- məhdudlaşdırır
- √ dəyişmir
- azaldır

154. Qarşılıqlı tamamlanan əmtəələrin birinin qiymətinin yüksəlməsi digərinə olan tələbi –

- √ azaldır
- məhdudlaşdırır
- tarazlaşdırır
- dəyişmir
- artırır

155. Qarşılıqlı əvəz olunan əmtəələrin birinin qiymətinin yüksəlməsi digərinə olan tələbi –

- √ artırır
- məhdudlaşdırır

- tarazlaşdırır
- dəyişmir
- azaldır

156. Aşağıdakı əmtəələrdən hansına olan tələb mütləq qeyri-elastikdir

- ✓ ucuz və xüsusi təyinatlı məhsullara
- məişət avadanlığına
- gündəlik tələbat mallarına
- avtomobillərə
- geyim vasitələrinə

157. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalı sonsuzluğa meyl edirsə, tələb –

- ✓ mütləq elastikdir
- sabitdir
- elastikdir
- qeyri-elastiklik
- mütləq qeyri - elastikdir

158. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalı sıfıra bərabərdirsə, tələb –

- elastikdir
- sabitdir
- ✓ mütləq qeyri - elastikdir
- mütləq elastikdir
- qeyri-elastiklik

159. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalı vahiddən kiçikdirsə, tələb –

- elastikdir
- azalandır
- mütləq elastikdir
- mütləq qeyri - elastikdir
- ✓ qeyri-elastiklik

160. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalı vahiddən böyükdürsə, tələb –

- dəyişkəndir
- mütləq elastikdir
- ✓ elastikdir
- qeyri-elastiklik
- vahid elastikliyə malikdir

161. Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalı sıfırdan kiçikdirsə, əmtəələr –

- ✓ qarşılıqlı tamamlanıdır
- normal əmtəələrdir
- aşağı kateqoriyalı əmtəələrdir
- qarşılıqlı qeyri-asilə əmtəələrdir
- qarşılıqlı əvəz olunandır

162. Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalı sıfırdan böyükdürsə, əmtəələr–

- ✓ qarşılıqlı əvəz olunandır
- aşağı kateqoriyalı əmtəələrdir
- normal əmtəələrdir
- qarşılıqlı qeyri-asilə əmtəələrdir
- qarşılıqlı tamamlanıdır

163. Əmtəə olan tələb funksiyası $Q_s = 60 - 4P$, təklif funksiyası isə $Q_d = 30 + 8P$ şəklində olarsa tarazlıq qiymətini tapın

- 2,0
- 2,8
- 2,4
- 3,0
- ✓ 2,5

164. Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir: -

- qiymət dəyişməsinə gözlənilir
- vergilər və dotasiyalar
- resursların qiymətləri
- ✓ region infrastrukturunu
- istehsal texnologiyası

165. Təklifin dəyişməsinə təsir edən qeyri-qiymət amili hansıdır? -

- alıcıların sayı
- digər məhsulların qiymətləri
- ✓ istehsal texnologiyası
- alıcıların zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi

166. Tələb qiyməti –

- verilmiş əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı minimal qiymətdir
- sadalananların hamısı
- sövdələşmənin aparıldığı qiymətdir
- ✓ verilmiş əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı maksimal qiymətdir
- istehlakçıların bazarda əmtəəni reallaşdırdığı maksimal qiymətdir

167. Təklif qiyməti –

- ✓ satıcıların bazarda müəyyən miqdar əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət
- müəyyən əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət
- istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət
- satıcının maksimal qiyməti və alıcının minimal qiyməti
- istehsalçının bazarda müəyyən qədər əmtəəni təklif etməyə razılaşdığı maksimal qiymət

168. İstehsalın mövcud səviyyəsi həcmində formalaşan tələbat

- mütləq tələbat
- nisbi tələbat
- cüzi tələbat
- ✓ həqiqi tələbat
- artan tələbat

169. Aşağıdakılardan hansına həmişə qeyri-elastic tələb mövcud deyil?

- ucuz və xüsusi təyinatlı məhsullara
- ✓ şəhərlərarası sərnişindaşıma xidmətlərinə
- gündəlik tələbat mallarına
- şəhərdaxili sərnişindaşıma xidmətlərinə
- mənzil-kommunal xidmətlərinə

170. Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının vahiddən yüksək olması aiddir –

- √ nüfuz əmtəələrinə
- sadalananların hamısına
- ikinci dərəcəli zərurət mallarına
- sosial xidmətlərə
- ərzaq mallarına

171. Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının sıfır və bir arasında dəyişməsi aiddir –

- dəbdəbə əşyalarına
- ikinci dərəcəli zərurət mallarına
- mənzil-kommunal xidmətlərinə
- √ ilkin-zərurət mallarına
- qeyri-asılı məhsullara

172. Aşağıdakılardan hansına həmişə qeyri-elastik tələb mövcuddur?

- dəbdəbə əşyalarına
- sadalananlardan hamısına
- minik avtomobillərinə
- ikinci dərəcəli zərurət mallarına
- √ gündəlik tələbat mallarına

173. Əgər tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalı vahiddən böyükdürsə və əmtəyə olan tələb artırsa, əmtəələr -

- √ normal əmtəələrdir
- Qiffen əmtəələrdir
- aşağı kateqoriyalı əmtəələrdir
- keyfiyyətli əmtəələrdir
- yeni əmtəələrdir

174. Çarpaz elastiklik əmsalı sıfıra bərabədirsə -

- əmtəələr qarşılıqlı əvəz olunandır
- əmtəələr sosial əhəmiyyətliyə malikdir
- əmtəələr qarşılıqlı tamamlanandır
- əmtəələr nadir xüsusiyyətlərə malikdirlər
- √ əmtəələr qeyri-asılıdır

175. Çarpaz elastiklik əmsalı sıfırdan kiçikdirsə -

- əmtəələr qarşılıqlı əvəz olunandır
- əmtəələr nadir xüsusiyyətlərə malikdirlər
- əmtəələr qeyri-asılıdır
- əmtəələr sosial əhəmiyyətliyə malikdir
- √ əmtəələr qarşılıqlı tamamlanandır

176. Çarpaz elastiklik əmsalı sıfırdan böyükdürsə -

- əmtəələr sosial əhəmiyyətliyə malikdir
- √ əmtəələr qarşılıqlı əvəz olunandır
- əmtəələr qeyri-asılıdır
- əmtəələr qarşılıqlı tamamlanandır
- əmtəələr nadir xüsusiyyətlərə malikdirlər

177. Tələbin qiymət elastikliyi müəyyən edən amil hansıdır?

- Sadalananların heç biri
- √ Məhsulun alternativ istifadə imkanları
- Qarşılıqlı əvəzedicilərin olmaması
- Məhsulun sosial əhəmiyyət daşıması

- Məhsul alışıının təxirə salınması imkanları

178. Tələbin qiymət elastikliyini müəyyən edən amil deyil –

- Vaxt amili
- Qarşılıqlı əvəzedicilər olması
- ✓ Bazar tarazlığının təmin olunması
- Məhsulun sosial əhəmiyyətliyi
- Alışın təcili olması

179. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalı vahiddən kiçikdirsə -

- tələb artandır
- tələb azalandır
- tələb elastikdir
- ✓ tələb qeyri-elastikdir
- tələb mütləq qeyri-elastikdir

180. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalı vahiddən böyükdürsə –

- tələb azalandır
- ✓ tələb elastikdir
- tələb mütləq elastikdir
- tələb artandır
- tələb qeyri-elastikdir

181. Bazar tarazlıq qiymətində

- tələb təklifdən aşağıdır
- təklifin həcmi tələbin həcmi ilə üstəleyir
- ✓ tələbin həcmi təklifin həcmi ilə bərabərdir
- (tələb) təklif həcmi tələbdən aşağıdır
- tələb təklifi üstəleyir

182. Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir

- qiymət dəyişməsinə gözlənilmələr
- istehsal texnologiyası
- vergilər və dotasiyalar
- resursların qiymətləri
- ✓ cavablar doğru deyil

183. Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinatı deyil.

- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi
- ✓ istehsal resurslarının qiyməti
- alıcıların zövqü
- alıcıların sayı

184. Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinatı deyil:

- satıcıların sayı
- digər əmtəələrin qiymətləri
- qiymət dəyişməsinin istehsalçı gözləməsi
- resursların qiymətləri
- ✓ qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri

185. Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinatı deyil

- gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi
- ✓ istehsal texnologiyası
- istehlakçıların pul gəlirləri
- alıcıların zövqü
- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri

186. Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinantı deyil.

- vergilər və dotasiyalar
- resursların qiymətləri
- qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi
- istehsal texnologiyası
- ✓ istehlakçı zövqü

187. Tələb qiyməti nədir?

- əmtəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı minimal qiymət
- əmtəənin orta bazar qiyməti
- ✓ əmtəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı maksimal qiymət
- istehlakçıların bazarda əmtəəni reallaşdırdığı maksimal qiymət
- sövdələşmənin aparıldığı qiymət

188. Təklif qiymətidir-

- istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət
- ✓ alıcıların bazarda əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət
- satıcının maksimal qiyməti
- əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət
- istehsalçının bazarda əmtəəni təklif etdiyi orta qiymət

189. Bazar qiymətinin formalaşması zamanı -

- təklifin həcmi tələbin həcmi üstələyir
- ✓ tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir
- tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- təklifin həcmi tələbin həcmindən aşağıdır
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır

190. Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinantı deyil?

- digər əmtəələrin qiymətləri
- ✓ alıcıların gəlirləri
- resursların qiymətləri
- satıcıların sayı
- qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi

191. Tələbin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyil?

- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi
- ✓ vergilər və dotasiyalar
- alıcıların sayı
- alıcıların zövqü

192. Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növüdür ?

- əvəzetmə effekti
- ✓ qiymətin ədalətliliyi dərəcəsi

- xərclərin ötürülməsi effekti
- Beblen effekti
- gəlir effekti

193. "Əmtəə dəstinin faydalılığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi: (yanlış variantı seçin)

- subyektiv xarakterə malikdir
- müstəsna fərdi xarakter daşıyır
- müstəsna xarakterə malikdir
- fərdi xarakterə malikdir
- ✓ ictimai xarakterə malikdir

194. Nominal gəlirin dəyişməz qalması şərtilə qiymətin dəyişməsi istehlakçının real gəlirlərinin artması deməkdir. Qiymətin istehlakçının tələbinə belə təsiri necə adlanır?

- ✓ gəlir effekti
- əvəzetmə effekti
- miqyas effekti
- faydalılıq effekti
- səmərə effekti

195. İstehlakçının nominal gəlirlərinin və digər əmtəələrin qiymətlərinin sabit qalması şəraitində istehlakçı tələbinin ucuzlaşmış əmtəələrə keçməsi baş verir. Qiymətin tələbin həcminə belə təsiri necə adlanır?

- gəlir effekti
- mənfəət effekti
- faydalılıq effekti
- miqyas effekti
- ✓ əvəzetmə effekti

196. Qiymətlərin dəyişməsinə istehlakçının reaksiyası nə vaxt müsbət ola bilər?

- ✓ yeni qiymət psixoloji cəhətdən cəlbedici olduqda
- istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir
- yeni qiymət psixoloji cəhətdən cəlbedici deyil
- əmtəə dəbdən düşmüşdür
- qiymətlərin növbəti enməsi gözlənilir

197. Faydalılığın ölçülməsində ordinalist yanaşmaya görə:

- tələb və təklifə eyni əhəmiyyətə malik qiymətəmələgətirən amillər kimi baxılır
- məcmu məsrəflər dəyişkən əmək məsrəflərinə aid olunur
- üstünlükvermənin aşkara çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır
- ✓ faydalılığın nisbi ölçülməsi əsaslandırılır
- faydalılığın fasiləsiz ölçülməsi mümkünlüyü nəzərə alınır

198. Faydalılığın ölçülməsində kardinalist yanaşmaya görə:

- üstünlükvermənin aşkara çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır
- ✓ bazar tarazlığı əldə olunmalıdır
- faydalılığın fasiləsiz ölçülməsi mümkünlüyü nəzərə alınır
- faydalılığın nisbi ölçülməsi əsaslandırılır
- tələb və təklifin təhlili aparılmalıdır

199. Aktiv qiymətəmələgəmə nədir?

- rentabelliyin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətqoyma
- bütün variantlar doğrudur
- ✓ satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətqoyma
- alternativ metodlar əsasında qiymətqoyma

- rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətdoyma

200. Passiv qiymətməhləgəlmə nədir?

- rentabelliyn məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətdoyma
- satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətdoyma
- bütün variantlar doğrudur
- alternativ metodlar əsasında qiymətdoyma
- ✓ rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətdoyma

201. Qiymət taktikası özündə aşağıdakılardan hansı üzrə qərarları əks etdirir.

- qiymətlərin təhlili və proqnozlaşdırılması
- qiymətdoyma bazasının seçilməsi
- optimal qiymət səviyyəsinin seçilməsi
- qiymətin əmtənin təyinatına istiqamətləndirilməsi
- ✓ qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi

202. "Aşağı keyfiyyət-yüksək qiymət" asılılığından yaranan strategiya -

- bazara ciddi daxilolma
- aşağı keyfiyyət
- nümayişanə parıltı
- yüksək qiymət
- ✓ soyğunçuluq

203. "Yüksək keyfiyyət - orta qiymət" asılılığından yaranan strategiya -

- yüksək keyfiyyət
- yüksək qiymət
- orta qiymətlər
- ✓ bazara ciddi daxilolma
- mükafatlı üstəliklər

204. "Yüksək keyfiyyət-yüksək qiymət" asılılığından yaranan strategiya -

- ✓ mükafatlı üstəliklər
- yüksək keyfiyyət
- yüksək qiymət
- orta qiymətlər
- bazara ciddi daxil olma

205. Sadələşdirilmiş qiymətməhləgəlmə nədir?

- əmtənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtənin bütün alıcılara differensial – qiymətlərlə satışı
- əmtənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- ✓ məhsulların vahid qiymətlərlə satışı

206. Differensial qiymətlər fərqlənir

- xərclərin əsaslanmasına görə
- xidmət səviyyəsinə görə
- alıcı tələbinin tam ödənilməsinə görə
- satış fərqliliyinə görə
- ✓ xərc və keyfiyyətin əsaslanmasına görə

207. Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanılması və sabitliyə çalışan firmalara xas olan strategiya:
- məqsədli qiymət
 - dəyişməz qiymət
 - yüksək qiymət
 - aşağı qiymət
 - ✓ orta qiymət
208. Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?
- istehsal həcmnin artırılması
 - ümumi satış həcmi artırmaq
 - istehsalı tam gücü ilə işlətmək
 - ✓ inhisar mənfəətinin əldə edilməsi
 - satışın stimullaşdırılması
209. Qiymət strategiyası müsbət nəticə vermir
- bazar tədqiqatı apararaq qiymətlər barəsində qərar qəbul olunarsa
 - qiymətlər məqsədli bazara uyğun olduqda
 - istehlakçılara qiymət siyasətini izah etmək çətin olmazsa
 - ✓ məhsulun qiyməti tez-tez dəyişərsə
 - məhsulların bazarda olma müddəti məhdud deyilsə
210. Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:
- qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilirsə
 - yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
 - rəqabət məhduddursa
 - ✓ rəqabət kəskindirə
 - yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edirsə
211. Orta qiymətlər strategiyası hansı halda müsbət nəticə verir:
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini təmin edirsə
 - yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
 - ✓ qoyulan kapitalla görə uzunmüddətli və ədalətli mənfəət əldə etməyə şərait yaradırsa
 - rəqabət məhduddursa
 - çox saylı məmulatın nisbətən aşağı qiymətlə satışında əldə edilən gəlir ilkin yüksək qiymətlə müqayisədə əhəmiyyətsizdirsə
212. Qiymət siyasəti təmin etməlidir:
- ✓ maksimal gəlir imkanlarını
 - alternativ yanaşmaları
 - müasir texnologiyanın tətbiqini
 - vahid tarif səviyyəsini
 - investisiya qoyuluşunun səmərəliliyini
213. Qiymət strategiyasının növü deyil-
- ✓ alternativ qiymət strategiyası
 - yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası
 - aşağı qiymət strategiyası
 - yüksək qiymət strategiyası
 - sabit qiymət strategiyası
214. Konyunkturaya təsir edən daim fəaliyyət göstərməyən qeyri-tsiklik amil:
- elmi--texniki tərəqqi

- istehsal və kapitalin təmərküzləşməsi
- əmtəələrin istehsalı və istehlakında mövsümlilik
- ✓ kortəbii hadisələr
- inflyasiya

215. Əgər əmtəənin qiyməti onun keyfiyyətini əks etdirirsə -

- keyfiyyət bilavasitə qiymətdə özünü biruzə verir
- qiymət yeganə keyfiyyət göstəricisidir
- ✓ alıcılar qiymətə yüksək həssaslıq göstərir
- qiymət keyfiyyətə zəmanətdir
- alıcılar qiymətə az həssasdırlar

216. Aşağıda verilənlərdən hansı yüksək qiymət strategiyası əsasında təmin olunur?

- yüksək xərclər
- artıq pul ödəmələri
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- ✓ yüksək mənfəət
- tələbin yüksəlməsi

217. Göstərilən məqsədlərdən biri üçün aşağı qiymət strategiyası tətbiq edilmir:

- ✓ yüksək mənfəət əldə etmək
- İflasa uğramaq
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək
- Ümumi satış həcmi artırmaq
- Gəlirlərin səviyyəsi

218. Hansı hallarda aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilir?

- daxili bazarda öz payının artırılması
- daha çox alıcının cəlb olunması
- ✓ bütün hallarda
- ümumi satış həcmi artırılması
- kütləvi bazara çıxış

219. Müəssisənin qiymət siyasətinin başlıca istiqaməti hansıdır:

- doğru cavab yoxdur
- müəssisənin qiymətəmələgəlmə prosesində xərc istiqamətini seçir
- müəssisənin qiymətəmələgəlmə prosesində bazar payını əsas tutur
- ✓ müvafiq qərar variantlarının nəticələrinin təhlili əsasında qiymətlərin müəyyən edilməsi

220. Müəssisənin qiymət siyasəti

- ✓ müəssisənin ümumi strategiyasının əsas elementlərini təşkil edir
- müəssisənin idarəetmə strukturunu seçir
- müəssisənin bazar fəaliyyətini təmin edir
- müəssisənin istehsal edəcəyi əmtəəni seçir
- müəssisənin rəqabətliyini artırır

221. Müəssisənin qiymət siyasətinin işlənməsi prosedurasına daxil deyil-

- dövlət
- xərclər
- rəqiblər
- alıcılar
- ✓ vasitəçilər

222. Qiymətlərin idarə olunması üzrə konkret praktiki tədbirlər sistemi necə adlanır?

- ✓ qiymət taktikası
- qiymət siyasəti
- qiymətlərin bazar sığortalanması
- qiymət strategiyası
- qiymətlərin differensiallaşdırılması

223. Bazar konyunkturası şəraitində məhsulun qiyməti hansı amilin təsiri altında formalaşır

- ✓ taktiki
- strateji
- demoqrafik
- siyasi
- iqtisadi

224. Firmanın idarəetmə konsepsiyasının alətləri hansılardır?

- xərclərin və qiymətlərin hesablanması
- ✓ xərclər və qiymətlərlə idarəetmə
- qiymətlərin və qiymətliliklə nəzarət
- bütün variantlar doğrudur
- qiymətlərin və qiymətliliyin idarə edilməsi

225. Aşağıdakılardan hansını yüksək qiymət strategiyası təmin edir?

- yüksək xərcləri
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- ✓ yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini
- artıq pul ödəmələrini

226. Dünya təcrübəsinə görə hansı məqsəd üçün aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilmir?

- iflasa uğramaq
- Gəlirlərin səviyyəsi
- ✓ yüksək mənfəət əldə etmək
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək
- Ümumi satış həcmi artırmaq

227. Qiymətlilik yanaşması əsaslanır –

- qiymətlilik/gəlir nisbətinə
- xərc/qiymətlilik nisbətinə
- qiymət/qiymətlilik nisbətinə
- gəlir/qiymətlilik nisbətinə
- ✓ qiymətlilik/xərc nisbətinə

228. Qiymət strategiyasının iqtisadi məzmununun riyazi ifadəsi hansıdır –

- qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası+ qiymətlərin bazar sığortalanması.
- qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası
- qiymət strategiyası = məqsədlər+ilk qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları
- qiymət strategiyası = məqsədlər+ilk qiymətlərin dinamikası
- ✓ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilk qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları + ilkin qiymətlərin dinamikası

229. Qiymət siyasətinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- xərc və faydalılıq
- təsbitləşdirmə

- liberallaşdırma
 - indeksləşdirmə
- ✓ daxili və xarici

230. Dövlətin qiymət siyasəti:

- cavablar doğru deyildir
 - qiymətlərin səviyyəsini müəyyən etməklə məhsulun rəqabət qabiliyyətini yüksəldir
 - qiymətlərin sərbəstləşdirilməsinə şərait yaradır
 - müəssisənin zərərsizlik səviyyəsini müəyyən edir
- ✓ qiymətlərin tənzimlənməsində birbaşa və dolayı metodların uyğunlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir

231. Müəssisənin qiymət siyasəti təmin edir-

- cavablar doğru deyildir
 - məhsulun yeniləşməsini
 - xammallardan tam və səmərəli istifadəni
 - müəssisənin istehsal prosesinin fasiləsizliyini
- ✓ istehsal edilən əmtəələrə qiymətlərin qoyulmasını və dəyişdirilməsini

232. Müəssisənin qiymət siyasəti:

- cavablar doğru deyildir
 - qiymətlərin formalaşması prosesinə nəzarəti həyata keçirir
 - qiymətlərin fasiləsizlik prosesini təmin edir
 - qiymətlər xərclərin uçotunu təmin edir
- ✓ strateji və taktiki cəhətləri birləşdirir

233. Qiymət siyasəti:

- cavablar doğru deyildir
 - müəssisənin istehsalının təşkilinə şərait yaratmır
 - müəssisənin bazar payını artırır
 - müəssisənin rəhbərliyinin idarəetmə fəaliyyətini stimullaşdırır
- ✓ əmtəə və xidmətlərə qiymətoyma sferasında müəssisələrin rəhbər tutduqları ümumi prinsiplərdir

234. Qiymət siyasətinin taktiki cəhəti:

- ✓ qiymətlərin dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- istehsal edilən əmtəələrin rəqabət qabiliyyətililiyinin təmin edilməsi tədbirləridir
 - istehsal şəbəkəsi üzrə fəaliyyəti tənzimlənməsi tədbirləridir
- cavablar doğru deyildir
- qiymətlərin qoyulması üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir

235. Daxili qiymət siyasəti:

- ✓ əhalinin əsassız (süni) qiymət və tarif artımından müdafiəsinə xidmət edir
- xarici qiymət siyasəti ilə qarşılıqlı iqtisadi əlaqəni təmin edir
 - xarici qiymət siyasəti ilə qarşılıqlı əlaqədən maksimum faydalanmağa xidmət edir
- cavablar doğrudur
- qiymət artımının səbəblərini izah edir

236. Qiymət siyasətinin işlənməsi proseduruna aid deyildir -

- qiymət siyasətinin işlənməsi
 - taktikanın dəqiqləşdirilməsi
 - strateji məqsədlərin seçilməsi
- ✓ qiymətlərin dinamikasının təhlili
- vəzifələrin müəyyən edilməsi

237. Qiymət strategiyasının növü deyildir -

- yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası
- yüksək qiymət strategiyası
- dəyişməz qiymət strategiyası
- ✓ xərc metodu ilə qiymət strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası

238. Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanılması və sabitliyə çalışan firmalara xas olan strategiya hansıdır?

- yüksək qiymətlər
- sabit qiymətlər
- məqsədli qiymətlər
- ✓ orta qiymətlər
- aşağı qiymətlər

239. Qiymət strategiyasının növlərinə aid olmayanı göstərin -

- aşağı qiymət strategiyası
- ✓ xüsusi qiymət strategiyası
- məqsədli qiymət strategiyası
- yüksək qiymət strategiyası
- orta qiymət strategiyası

240. Qiymət siyasətinin hazırlanmasına təsir edən əsas amil hansıdır?

- istehlakçıların reaksiyası
- ✓ rəqabət
- bazar konyunkturasi
- məhsulun təyinatı
- marketing konsepsiyası

241. Müəssisədə bir neçə qiymət strategiyasının eyni vaxtda tətbiqi mümkündürmü?

- ✓ mümkündür
- yalnız hakim mövqeyə malik müəssisələrdə mümkündür
- bu yolverilməzdir
- mümkün deyil
- yalnız ekstremal şəraitli bazarlarda mümkündür

242. Nadir əmtəyə patentin mövcudluğu hansı strategiyanın reallaşdırılmasına imkan verir?

- yüksək dəyərlilik
- neytral qiymətəmələgəlmə
- "qaymaqyığma"
- bazara ciddi daxilolma
- ✓ mükafatlı qiymətəmələgəlmə

243. Yüksək qiymət strategiyası müsbət nəticə verir:

- ✓ ümumi satış həcmi artırmaq məqsədi qoyulduqda
- qiyməti az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edildikdə
- rəqabət məhduddursa
- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
- məhsulun keyfiyyətinə uyğun olduqda

244. Firmanın məhsul satışı üzrə tipik sövdələşmələri üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinin standart qaydalar sistemi-

- gömrük siyasəti
- ✓ qiymət siyasəti
- investisiya siyasəti
- əmtəə siyasəti
- pul kredit siyasəti

245. “Yüksək qiymət” strategiyası aşağıdakı şərtə riayət olunması zamanı müsbət nəticə verir: -

- ✓ Daha aşağı qiymətlə böyük miqdarda məhsulun satışından gələn mədaxil itkisi əvvəlki ilə müqayisədə cüzidirsə
- cavablar doğru deyildir
- qiymət alıcıların əmtəəyə vermək istədikləri yuxarı və aşağı qiymət ola bilər
- istehsalçılar bazar segmentləşdirilməsini və alıcıların qiymətə münasibətlərini nəzərə alırlar
- istehsalçılar onu qəbul etmək istəmərlər ki, qiymət istehsal xərclərindən düz asılı olmaya bilər

246. "Müstəqil qiymət strategiyasının işlənilməsi daim təkrarlanan prosesdir" fikri doğrudurmu

- doğru deyil
- inhisarçı müəssisələr üçün doğrudur
- ✓ doğrudur
- inkişaf etməkdə olan bazarlarda fəaliyyət göstərən müəssisələr üçün məqbuldur
- qismən doğrudur

247. Qiymət və xərclər arasında asılılığın real ardıcılığı necədir?

- qiymət - mümkün istehsal həcmi - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün istehsal həcmi - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- ✓ qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi
- qiymət - mümkün satış həcmi - məhsul

248. Firmanın məhsul satışı üzrə tipik sövdələşmələri üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinin standart qaydalar sistemi-

- ✓ qiymət siyasəti
- pul kredit siyasəti
- investisiya siyasəti
- əmtəə siyasəti
- gömrük siyasəti

249. Hansı ölkədə təzidlənən qiymətlərin xüsusi çəkisi daha aşağıdır?

- İngiltərə;
- İsveçrə
- Avstriya;
- Fransa;
- ✓ ABŞ;

250. Sərbəst qiymətlərin tənzimlənməsi sahəsində tətbiq olunan metod deyil -

- dempinqin qadağan olunması
- ✓ qiymətlərin təsbit olunması
- haqsız qiymət rəqabətinin qadağan olunması
- qiymət ayrı-seçkiliyinin qadağan olunması

251. Qiymətin dəyər ətrafında dəyişməsi formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- demoqrafik amil
- taktiki amil
- ✓ strateji
- iqtisadi amil
- təbii amil

252. Qiymətlərin dondurulması səmərəli hesab edilir

- uzunmüddətli dövrdə
- mülayim inflyasiya zamanı
- qismüddətli dövrdə
- bütün variantlar doğrudur
- ✓ yüksək inflyasiya zamanı

253. Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- ✓ rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması
- dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- inhisar qiymətlərinin təsbit olunması
- qiymətlərin «dondurulması»
- preyskurantların tətbiqi

254. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə
- istehsal və tədavül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- ✓ antiinflyasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- gəlir siyasəti ilə tənzimləmə
- antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə

255. Qiymətlərin tənzimlənməsi üsuluna aiddir

- Qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- ✓ cavablar doğrudur
- antiinflyasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti
- qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi

256. Sərbəst qiymətlər üzrə dövlətin tənzimləmə sahəsində tətbiq etdiyi metod deyil:

- ✓ protoksionizm siyasəti
- qiymət ayrı seçkiliyinin qadağan olunması
- dempinqin qadağan olunması
- heç biri
- qiymətlərin təsbit olunmasının qadağan edilməsi

257. Dempinq nədir:

- ✓ məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə və xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- cavablar doğrudur
- məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- Məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı

258. Verilənlərdən hansı dövlətin qiyməti birbaşa tənzimlənməsinə aid deyildir?

- ✓ valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- qiymətlərin dondurulması
- təsbit alınmış qiymətlərin tətbiq edilməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi

259. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metodları hansılardır?

- Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi.
- Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.
- Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi.
- Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- √ qiymətlərin təsbit olunması

260. Dövlətin qiymət siyasətinin istiqaməti deyildir

- təsbit alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- qiymətlərin dondurulması
- rentabellik normasının təyin edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- √ paritet qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

261. «Tənzimlənən qiymətlər haqqında» Azərbaycan Respublikası qanunu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 2006
- 2005
- √ 2003
- 2008
- 2009

262. Qiymətlərin və tariflərin tənzimlənməsinin hüquqi əsaslarına nə daxildir?

- Rəqabət məəcəlləsi
- Məhsulların (işlərin və xidmətlərin) maya dəyərinin tərkibinə daxil olan xərclərin tərkibi haqqında Əsasnamə
- Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında qanun
- Gömrük rüsumu haqqında qanun
- √ “Tənzimlənən qiymətlər haqqında” qanun

263. Qiymətməhləgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- √ təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması
- vergi tənzimlənməsi
- bütün inzibati tədbirlər
- müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- rentabelliğin son həddinin müəyyən edilməsi

264. Aşağıdakı hallarda qiymətlərin təsbit edilməsi məqsədyönlüdür

- √ Hiper inflyasiya zamanı
- mülayim inflyasiya zamanı
- bütün variantlar səhvdir
- qısamüddətli dövrdə
- uzunmüddətli dövrdə

265. Qiymətlərin təsbit edilməsinin əsas məqsədləri:

- qiymət strategiyasının seçilməsi
- bazarlarının tiplərinin təkmilləşdirilməsi
- √ inflyasiya təzahürünün silahlanması
- büdcə kəsrinin azalması
- məhsul istehsalının artırılması

266. ABŞ-da dövlət tərəfindən qiymətlərin neçə faizinə nəzarət olunur?

- 25%-30%
- 20%-25%
- 15%-20%
- 10%-15%

√ 5%-10%

267. Sərbəst qiymətlərin tənzimlənməsi sahəsində tətbiq olunan metoddur -

- dempinqin qadağan olunması
- heç biri
- qiymət ayrı-seçkiliyinin qadağan olunması
- proteksionizm
- √ dempinqin və qiymət ayrı-seçkiliyinin qadağan olunması

268. Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil -

- preyskurantların tətbiqi
- dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- qiymətlərin «dondurulması»
- inhisar qiymətlərinin təsbit olunması
- √ rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması

269. Hansı ölkədə təzidlənən qiymətlərin xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ABŞ;
- √ İsveçrə
- Fransa;
- Avstriya;
- İngiltərə;

270. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil -

- √ antiinflasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- istehsal və tədavi prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə
- gəlir siyasəti ilə tənzimləmə
- antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə

271. Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- Vergilər Departamenti
- İctimai Təşkilatlar
- Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- Gömrük Komitəsi
- √ Tarif Şurası

272. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin dolayı metodları hansılardır?

- Təchizat – satış və ticarət əlavələrinin ölçülərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Sərbəst bazar qiymətlərinin dondurulması
- √ Vergilərin və vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi.
- Qiymətlərin dondurulması.

273. Qiymətlərin tənzimlənməsi metodudur –

- √ iqtisadi - inzibati metodlar
- iqtisadi (dolayı) metodlar
- “beyin hücumu” metodu
- aqreqat metodu
- xərc metodu

274. Tənzimlənməni qiymətlərə aiddir

- √ son hədd qiymətləri və təsbit edilən qiymətlər
- birja qiymətləri və təsbit edilən qiymətlər
- birja qiymətləri
- son hədd qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər

275. Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsinə aid deyildir: -

- ümumi qiymətlərin dondurulması
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- √ valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi

276. Dövlətin qiyməti vasitəli (dolay) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqaməti deyildir:

- idxal və ixrac rüsumlarının və gömrük kvotasının təyin edilməsi
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- √ paritet qiymətlərin təyin edilməsi
- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi

277. Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqamətidir:

- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi
- √ sadalananların heç biri
- dövlətin investisiyası
- dövlət tədarükü
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi

278. Son hədd xərcləri nədir–

- bütün variantlar doğrudur
- √ əlavə məhsul vahidinin istehsalı hesabına ümumi xərclərin artımı
- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin son həddi
- ümumi istehsal xərclərinin son hədd kəmiyyəti
- qeyri - istehsal xərcləri

279. Son hədd xərcləri əlaqədardır –

- √ əlavə məhsul vahidinin istehsalı ilə
- mənfəətin yüksəldilməsi ilə
- bütün variantlar doğrudur
- ümumi istehsal xərclərinin son hədd kəmiyyəti ilə
- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin sabitliyi ilə

280. Monopsoniya nədir?

- vasitəçilər bazarı
- √ alıcının inhisarı
- satıcının inhisarı
- istehlakçının inhisarı
- istehsalçının inhisarı

281. İnhisarçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması şərtidir:

- $MR=MV=P$
- $MR \neq MC=P$
- $MR=TC=P$

- ✓ $MR=MC\#P$
- $MR=MC=P$

282. Xalis rəqabətli müəssisənin optimumu şərtidir:

- ✓ $MR=MC=P$
- $MR=MV=P$
- $MR=TC=P$
- $MR\#MC=P$
- $MR=MC\#P$

283. İnhisar mənfəəti-

- inhisarlaşmış iqtisadiyyatda toplaşan orta mənfəətdir;
- sadə mənfəət və onun əmələ gəlməsi şərtləridir
- vahid müştərəyə əlavə dəyərdir.
- ✓ orta mənfəətin çevrilmiş forması və əlavə dəyər formasıdır;
- əlavə dəyər vergisi və aksizlərdir

284. Təbii inhisarlara qarşı dövlət siyasətinin variantları hansılardır?

- məhsulə son hədd gəlirləri səviyyəsində qiymətin müəyyən edilməsi
- məhsulə son hədd gəlirlərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi
- son hədd xərclərdən aşağı qiymətin müəyyən edilməsi
- ✓ bütöcə dotasiyalarının ayrılması
- xərracların keçirilməsi

285. Təbii inhisar onunla səciyyələnir ki;

- istehsal həcmi artdıqca qısa dövrdə son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabərdir
- o, kortəbii olaraq meydana çıxır, süni olaraq yaradılması haqqında isə konkret firmalar razılığa gəlirlər
- ✓ istehsal həcmi artdıqca uzun dövrdə orta xərclər məhsul buraxılışı həcmi üzrə dəyişmələrin geniş dairəsində aşağı düşür
- istehsal həcmi artdıqca uzun dövrdə sabit xərclər artır
- sadalananların hamısı doğrudur

286. Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir –

- Mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü;
- Qiymətlərin yüksəldilməsi;
- ✓ Sadalananların hamısını.
- Digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması;
- İstehsal (satış) həcmi qəsdən azaldılması;

287. Alıcıların və satıcıların qiymətə təsiretmə dərəcəsinə görə bazarın növüdür –

- xalis inhisar
- ✓ cavablar doğrudur
- inhisar rəqabəti
- tam rəqabət
- oliqopoliya

288. İstehlakçı artıqlığı nədir?

- alıcının əmtəyə görə ödədiyi pulun məbləği
- tələb qiymətinin dəyişməsi
- satıcının əmtəə satışından əldə olduğu pulun məbləği
- ✓ əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu maksimum qiymət arasındakı fərq
- əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu minimum qiymət arasındakı fərq

289. Inhisarçı hansı halda zərərli üzləşir-

- √ onun son hədd xərcləri orta dəyişən xərclərdən yüksək olsun
- onun son hədd xərcləri orta dəyişən xərclərdən aşağı olsun
- heç biri doğru deyil
- onun son hədd gəliri son hədd xərclərindən yüksək olsun
- onun son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olsun

290. İstehsalçının bazar hakimiyyətinin mənbəyi deyil?

- sahə təklifində müəssisənin payı;
- bazar tələbinin elastikliyi;
- sadalananların heç biri.
- müəssisənin qarşılıqlı fəaliyyəti
- √ yüksək qiymətlərin təyini;

291. Əmtənin bazarda rəqabətə davam gətirən mövqeyinin təmin edilməsi və dəqiq marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması necə adlanır?

- √ bazarda əmtənin mövqeyinin müəyyənəşdirilməsi
- bazarın məqsədli segmentlərinin seçilməsi
- bazarın segmentləşdirilməsi
- marketinq strategiyası və nəzarət
- istehlakçıların alıcı motivlərinin nəzərə alınması

292. Birinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır –

- hər bir firmanın optimal istehsal həcminə
- √ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- hamısı doğrudur

293. İkinci dərəcəli qiymət ayrı – seçkiliyi əsaslanır

- hamısı doğrudur
- göndəriş (satış) həcminə
- √ məhsul vahidlərinin qiymət fərqinə
- alıcıların gəlirlərinə
- məhsul çeşidinə

294. Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- √ alıcıların müxtəlif qruplara (kateqoriyalara) bölünməsinə
- istehlakçı artıqlığının mənimsənilməsinə
- heç biri doğru deyil
- alıcıların gəlirlərinə
- tələb qiymətindəki fərqlərə

295. Qiymətəmələgəlmə üçün «böyük barmaq» düsturu hansıdır?

- $P = MC(1+1/l)$
- $P = MC - (1+1/l)$
- √ $P = MC / (1+1/l)$
- $P = MC / (1-1/l)$
- $P = MC + (1-1/l)$

296. Inhisar hakimiyyətinin Lerner əmsali ilə müəyyən edilməsi düsturu hansıdır?

- $L = P / (MC + P)$

- $L = (P + MC) / P$
- ✓ $L = (P - MC) / P$
- $L = P(MC - P)$
- $L = P(P + MC)$

297. Tam rəqabət şəraitində qiymətlərin və son hədd xərclərinin bərabərliyi zəmanət verir

- müəssisənin zərərləri minimumdur.
- müəssisənin əldə etdiyi mənfəət sıfıra bərabərdir.
- ✓ ya müəssisənin əldə etdiyi mənfəət maksimum səviyyədədir, ya da onun zərərləri minimum səviyyədədir.
- ya müəssisənin əldə etdiyi mənfəət maksimum səviyyədədir, ya da onun zərərləri minimum səviyyədədir.
- müəssisə maksimum səviyyədə mənfəət əldə etmişdir

298. Qiymət ayır-seçkiliyinin hansı şəraitdə istifadəi mümkündür?

- istehlakçılar qarşılıqlı əlaqədə olan şəraitdə
- ✓ istehlakçıların gəlirləri arasındakı fərq böyük olduqda
- yüksək rəqabət zamanı
- inhisar bazarı zamanı
- məhsulun yüksək səviyyədə yenilənməsi zamanı

299. Son hədd xərcləri –

- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin son həddi
- ✓ əlavə məhsul vahidinin istehsalı hesabına ümumi xərclərin artımı
- bütün variantlar doğrudur
- ümumi istehsal xərclərinin son hədd kəmiyyəti
- doğru variant yoxdur

300. Son hədd gəliri –

- məhsul satışından gəlirlərin maksimum həddi
- ✓ əlavə məhsul vahidinin satışından əldə edilən gəlir
- doğru variant yoxdur
- məhsul satışından gəlirlərin minimum həddi
- əmtəlik məhsulun satışından əldə edilən gəlir

301. Əgər bazar qiyməti orta dəyişən xərclərdən aşağıdırsa, onda rəqib sahənin tipik firması -

- ✓ bağlanır və bəlkədə sahəni tərk edir
- mənfəət artıqlığına malikdir
- buraxılışı azaldır və məhsulun qiymətini yüksəldir
- müvəqqəti olaraq məhsulun buraxılış həcmi ixtisar edir
- ziyansız işləyir

302. Qiymət ayır-seçkiliyinə aid deyil –

- alıcının danışıq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini
- məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- məhsulun müxtəlif alıcılara fərqli qiymətlərlə satışı
- ✓ müxtəlif məhsulların vahid qiymətlərlə satışı
- məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı

303. Qiymət ayriseçkiliyinin məqsədi sayılır

- ✓ hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi
- satış həcmi maksimumlaşdırılması
- hər bir istehsalçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi
- istehsal həcmi artırılması
- istehlakçının həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması

304. Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- √ məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
- digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır
- o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın
- yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər
- bütün cavablar doğrudur

305. Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifinə təsir göstərir

- √ amillərin qiymətləri
- yuxarıda sadalanan bütün amillər
- hazır məhsula qiymətlər
- sahədə firmaların sayı
- sahədə firmaların ölçüsü

306. İnhisar şəraitində son hədd gəliri (MR) necə hesablanır?

- $MR=P(1+1/l)$
- $MR=P-l$
- $MR=TR_x \cdot 1/l$
- $MR=TR_{xl}$
- √ $MR=P(1-1/l)$

307. Qiymət ayır-seçkiliyidir -

- √ bütün variantlar doğrudur
- məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- alıcının danışıq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini
- məhsulun müxtəlif alıcılara fərqli qiymətlərlə satışı
- məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı

308. İnhisar şəraitində:

- √ son hədd gəliri qiymətdən aşağıdır
- son hədd xərci qiymətdən aşağıdır
- son hədd gəliri qiymətdən yüksəkdir
- son hədd xərci, son hədd gəliri və qiymət bir-birinə bərabərdir
- son hədd gəliri qiymətə bərabərdir

309. Təbii inhisar şəraitində -

- o, kortəbii olaraq meydana çıxır, süni olaraq yaradılması haqqında isə konkret firmalar razılığa gəlirlər
- istehsal həcmi artdıqca uzunmüddətli dövrdə sabit xərclər artır
- istehsal həcmi artdıqca uzunmüddətli dövrdə sabit xərclər azalır
- istehsal həcmi artdıqca uzunmüddətli dövrdə orta xərclər yüksəlir
- √ istehsal həcmi artdıqca qısamüddətli dövrdə son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabərləşir

310. Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- √ inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır
- inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir
- bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayır-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər
- hamısı doğrudur
- inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir

311. İnhisarçı üçün son hədd gəliri qiymət üzrə tələb elastikliyi ilə aşağıdakı kimi əlaqədardır

- $MR = P \times MC / e$, burada e – qiymət üzrə tələbin elastiklik əmsəlidir
- $MR = P \times (1 - e)$
- ✓ $MR = P \times (1 - 1/e)$
- $MR = P \times e$
- $MR = TC(1 - 1/e)$

312. Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modeli deyil –

- sadalananların heç biri;
- ✓ sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmə
- «qaydalar üzrə oyun»;
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya;
- müəssisələrin sövdələşmələri;

313. Oliqopolistlər arasında qeyri-qiymət rəqabəti metodudur-

- qiymət taktikası
- ✓ qiymət ciddiliyi
- qiymət ayrı seçkiliyi
- sadalananların hamısı
- sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmə

314. Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelidir –

- ✓ Düşünülmüş paralelizm
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya;
- müəssisələrin sövdələşmələri;
- «qaydalar üzrə oyun»;
- sadalananların hamısı.

315. Oliqopolianin mürəkkəb miqdar modeli deyil-

- Çemberlin modeli
- Heç biri
- Ştakkelberq modeli
- Edcout modeli
- ✓ Kurno modeli

316. Oliqopolianin mürəkkəb qiymət modelidir-

- Heç biri
- Çemberlin modeli
- Ştakkelberq modeli
- Kurno modeli
- ✓ Bertran modeli

317. İnhisarçı adətən –

- xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul istehsal edir
- qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir
- hamısı doğrudur
- xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
- ✓ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda lakin yüksək qiymətli məhsul istehsal edir

318. Kurno modelinə görə –

- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- duopolistlərdən hər biri özünü autsayder kimi aparır
- ✓ duopolistlərdən hər biri özünü lider kimi aparır

- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- satıcılar seçilən istehsal həcmələri üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil

319. Oliqopolistlər üçün əsasdır:

- qiymət taktikasının dəyişilməsi
- rəqiblərin reaksiyasının qeyri - müəyyənliyi
- alıcıların reaksiyasının qeyri--müəyyənliyi
- qiymət strategiyasının seçilməsi
- ✓ sadalananların hamısı

320. Qiymət likvidliyi modelinin növü deyil:

- Statistik qiymət vahidliyi
- ✓ doğru cavab yoxdur
- Dinamik qiymət liderliyi
- Dempinq qiymət liderliyi
- Rəqabətli qiymət liderliyi

321. İnhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil:

- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət
- qiymət rəqabəti
- çoxlu sayda satıcıların olması
- ✓ cavablar doğrudur
- əmtəələrin differensiallaşdırılması

322. İstehsalçının inhisarçılıq mənbəyidir

- bazar tələbinin elastikliyi
- Müəssisənin qarşılıqlı fəaliyyəti
- sadalananların heç biri
- Sahə təklifində müəssisənin payı
- ✓ Qiymətlərin maksimumlaşdırılması

323. İnhisarçı müəssisənin bazar davranışını xarakterizə edir

- ✓ sadalananların hamısı
- mənfəətin yüksək ölçüsü
- qiymətlərin yüksəldilməsi
- İstehsal (satış) həcmının məqsədli dəyişdirilməsi
- rəqib subyektlərinə zərər vurulması

324. Həmcins əmtəələrin satış bazarı hansıdır?

- aralıq satıcıları bazarı
- inhisarçı rəqabət bazarı
- inhisar bazarı
- ✓ xalis rəqabət bazarı
- oliqopolist bazarı

325. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı oliqopolistik bazarı xarakterizə etmir?

- sahədə firmaların azsaylı olması
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;
- standart və differensial əmtəələrin istehsalı;
- ✓ qiymət ayrı-seçkiliyi;
- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq

326. Verilənlərdən hansı oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelinə aiddir?

- √ sadalananların hamısı.
- düşünülmüş paralellizm
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- müəssisələrin sövdələşmələri;
- «qaydalar üzrə oyun»;

327. Kurno modelinə görə –

- bir istehsalçı digərinin istehsal həcminə bazar tərəfindən verilmiş kəmiyyət kimi baxır
- √ hamısı doğrudur
- satıcılar seçilən istehsal həcmələri üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir

328. Oliqopolistik model olan Bertran modelində oliqopolistlər –

- rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
- rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir
- √ rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
- rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir
- rəqibin marketinq strategiyasını nəzərə almır

329. Oliqopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil –

- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;
- √ qiymət ayrı-seçkiliyi;
- sahədə firmaların azsaylı olması;
- standart və differensial əmtələrin istehsalı;
- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq.

330. İnhisarçı adətən –

- hamısı doğrudur
- xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
- √ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir, xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir
- xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir
- qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir

331. Kurno modelinə görə –

- √ duopolistlərdən hər biri özünü lider kimi aparır
- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- satıcılar seçilən istehsal həcmələri üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- duopolistlərdən hər biri özünü autsayder kimi aparır
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir

332. Kurno modelində nəzərdə tutulur ki-

- doğru cavab yoxdur
- mükəmməl rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır
- oliqopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oliqopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır
- √ duopolistlərdən hər biri istehsalın həcmi haqqında qərar qəbul edərkən digər duopolistin məhsul buraxılışı həcminə təsir göstərmir
- inhisarçı rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yuxarı qiymətlər üzrə resursları əldə edir

333. Kvaziinhisar halında (qiymətin müəyyən edilməsində liderlik)

- lider inhisar qiymətini təyin edir
- hamısı doğrudur

- ✓ qiymət lideri qiyməti $MR=MC$ prinsipi üzrə, qalan firmalar isə $MC=P$ prinsipi üzrə müəyyən edirlər
- qiymət lideri qiyməti $MC=P$ prinsipi üzrə, qalan firmalar isə $MP=MC$ prinsipi üzrə müəyyən edirlər
- qiymət lideri yalnız özü üçün qiyməti müəyyən edir, qalan firmalar isə qiyməti müstəqil müəyyən edirlər

334. Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansıdır?

- azad rəqabət mühiti
- satış həcmünün artırılması
- bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- məhsulun keyfiyyəti
- ✓ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət

335. Bir-birinin qiymətqoyma siyasətinə və marketinq strategiyasına həssas olan azsaylı satıcıların çoxlu sayda alıcılarla ticarət etdiyi bazar hansıdır?

- məqsədli bazar
- ✓ oliqopolist bazar
- nümunəvi bazar
- inhisarçı bazar
- sırf rəqabət bazarı

336. Kurno modelinə görə –

- ✓ hamısı doğrudur
- satıcılar seçilən istehsal həcmi üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- heç biri doğru deyil
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir

337. Oliqopolistik model olan Bertran modelində oliqopolistlər –

- ✓ rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
- rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
- rəqibin marketinq strategiyasını nəzərə almır
- rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir
- rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir

338. Uzunmüddətli dövrdə inhisar rəqabətli müəssisənin mənfəətinin artırılmasının qeyri-qiymət metodlarıdır–

- sadalananların heç biri.
- məhsulun reklam edilməsi;
- məhsulun təkmilləşdirilməsi;
- ✓ sadalananların hamısı;
- məhsulun differensiallaşdırılması;

339. Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modeli deyil –

- ✓ koordinasiya olunmuş duopoliya.
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- müəssisələrin sövdələşmələri;
- düşünülmüş paralelizm
- «qaydalar üzrə oyun»;

340. Oliqopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolları hansılardır?

- ✓ qiymət liderliyi, düşünülmüş paralelizm və gizli razılaşmanın bağlanması;
- qiymət liderliyi;
- gizli razılaşmanın bağlanması;
- sahəvi tələbin dəyişkənliyi;
- düşünülmüş paralelizm;

341. Oliqopolistlər arasında qeyri-qiyət rəqabəti metodu deyil –

- məhsulun differensiallaşdırılması
- dizayn və qablaşdırma
- reklam işinin təşkili
- ✓ qiymətin differensiallaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması

342. Kurno modelinin əsas müddəası sayılmır –

- ✓ hər iki firma özünü lider kimi aparır;
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir;
- hər iki firma istehsal haqqında eyni zamanda və müstəqil şəkildə qərar qəbul edir.
- firmalardan hər biri digərinin istehsal həcmi sabit qəbul edir;
- satıcılar istehsal həcmi seçilməsindəki sahələri barədə dəqiq informasiyaya malik deyil;

343. Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modeli hansıdır?

- ✓ qiymətlərin differensiallaşdırılması
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- müəssisələrin birləşmələri
- qiymət ayrı-seçkiliyi
- məhsulun differensiallaşdırılması

344. Oliqopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolu deyil?

- gizli razılaşmanın bağlanması
- ✓ sahəvi tələbin dəyişkənliyi
- gizli sövdələşmələrin aparılması
- qiymət liderliyi
- düşünülmüş paralelizm

345. Oliqopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi
- alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi
- ✓ rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi
- qiymət taktikasının dəyişilməsi
- qiymət strategiyasının seçilməsi

346. Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir -

- mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü
- digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması
- ✓ sadalananların hamısını
- istehsal (satış) həcmi qəsdən azaldılması
- qiymətlərin yüksəldilməsi

347. Oliqopolistik bazanın xarakterik cəhəti deyil -

- differensial əmtələrin istehsalı
- ✓ rəqiblərdən qarşılıqlı asılılığın olmaması
- sahədə firmaların azsaylı olması
- standart əmtələrin istehsalı
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması

348. Bertran modelinin əsasını təşkil edən müddəə hansıdır?

- firma qeyri-qiyət rəqabətinə üstünlük verir

- ✓ firma rəqib qiymətinin təsbit olunduğunu düşünərək öz qiymətini müəyyən edir
- firma «qiymət müharibəsinə» meyl edir
- firma rəqib reaksiyasının passiv olacağını düşünür
- firma rəqiblə sövdələşməyə səy göstərir

349. Qiymət likvidliyi modelinin növüdür -

- Rəqabətli qiymət liderliyi
- ✓ Barometrik qiymət liderliyi
- Dempinq qiymət liderliyi
- Statistik qiymət liderliyi
- Dinamik qiymət liderliyi

350. İnhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- ✓ qiymət ayrı-seçkiliyi
- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət
- qiymət rəqabəti
- əmtənin differensiallaşdırılması
- çoxlu sayda satıcıların olması

351. İnhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcminə təsir strategiyası deyil -

- rəqibin qiymət strategiyasının izlənməsi
- reklam taktikasına yenidən baxılması
- ✓ qiymətlərdə liderlik
- satışın stimullaşdırılması
- parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası

352. Kurno modelində -

- oliqopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oliqopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır
- duopolistlərdən biri digərinin istehsal həcminə bazar tərəfindən verilmiş kəmiyyət kimi baxır
- ✓ duopolistlərdən biri digərinin istehsal həcminə bazar tərəfindən verilmiş kəmiyyət kimi baxır
- rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yüksək qiymətlərlə resursları əldə edir

353. Sudan xammal kimi istifadə edənlər üçün sudan istifadə tarifi nə qədərdir?(1 m3 üçün ƏDV ilə)

- 9 manat;
- 8 manat;
- 11 manat;
- 14 manat;
- ✓ 7 manat.

354. Mənfəətli satışların artımını təmin edən amildir:

- siyasi himayədarlıq
- reyting
- rəqabətqabiliyyətlilik
- ✓ effektiv menecment
- müəssisənin bazar dəyərinin artımı

355. Qiymət sıraları yüksək nəticələri təmin edir

- onun elementləri diopozonlarla verilsə
- qiymət sıraları tez-tez dəyişdirilsə
- ✓ 3-4 qiymət zonasından ibarət olarsa
- 2-4 qiymət zonasından ibarət olarsa

- onun elementləri qrupp qiymətləri ilə verilərsə

356. İstehlaka təsir göstərən obyektiv amil deyil?

- qiymətlər
- √ istehlakçı davranışı
- nağd vəsaitlər
- likvid aktivlər
- faiz dərəcəsi

357. İstehlak xidmətlərinə qiymətdəyişmə nöqtəyi-nəzərindən fərqləndirilir

- bölünən dəst
- xidmətlərin qeyri-maddiliyi
- xidmətlərin kompleksliliyi
- √ bölünən və bölünməz dəst
- bölünməz dəst

358. Sadələşdirilmiş qiymətməhləgəlmənin üstün cəhəti deyil

- √ alıcılara elastik təsir imkanlı ticarəti istisna etmə
- alıcı – satıcı münasibətləri genişlənilir
- ticarətin özünəxidmət formasında təşkili
- istehlakı «qiymət/qiymətlilik» nisbətləri ilə idarə etmək imkanını yaranır
- satışın idarə olunması asanlaşır

359. Differensiallaşdırılmış qiymətməhləgəlmənin çatışmazlığı deyil

- həddən artıq güzəştlərin təqdim olunması təhlükəsi
- alqı-satqı prosesinə vaxt itkisi
- əmtəələrin satışı prosesinin ləngidilməsi
- √ qiymətin əmtəənin istehlak faydalılığını əks etdirilməsi
- bəzi müştərilər tərəfindən narazılığın yaranması mümkünlüyü

360. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı səhvdir

- İTT məhsulların bir hissəsi sabit kapital elementidir
- İTT faydalılığı əsas parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilir
- İstehsal Texniki Təyinatlı (İTT) məhsullara tələb törəmə xarakter daşıyır
- İTT məhsulların istismar xərcləri alqı qərarlarına təsir göstərir
- √ İTT faydalılığı başlıca parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilir

361. İstehsal texniki təyinatlı məhsullara qiymətin formalaşması amili deyil

- bazar iştirakçılarının əhatə dairəsi
- satılan əmtəənin xarakteri
- satışa təsir edən amillər
- √ satılan əmtəənin xarakteri və satışa təsir edən amillər

362. Sadələşdirilmiş qiymətməhləgəlmə nədir?

- əmtəənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtəənin bütün alıcılara differensial qiymətlərlə satışı
- əmtəənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- √ əmtəənin bütün alıcılara bərabər qiymətlərlə satışı

363. İstehlak mallarının alınması motividir-

- istehsal

- √ zərurət
- təklif
- istehlak
- tələbat

364. İstehsal Texniki Təyinatlı məhsullar bazarında alıcının bazar gücü aşağı deyil

- satıcıdan asılılıqdan
- √ keçmişdə reallaşdırılan tədarük həcmindən
- alıcı firmanın ölçüsündən
- gələcəkdə gözlənilən tədarük həcmindən
- kredit reytingindən

365. İstehsal-texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aiddir

- √ əmtənin, firmanın və dilerin xüsusiyyətləri
- əmtənin xüsusiyyətləri
- bazar konyunkturası
- firmanın xüsusiyyətləri
- dilerin xüsusiyyətləri

366. Ucuzlaşdırmanın əsas obyektidir

- avtomobillər
- istehlak avadanlıqları
- istehsal vasitələri
- √ kənd təsərrüfatı məhsulları

367. Mənfəətli satışların artımını təmin edən amildir:

- rəqabətqabiliyyətilik
- siyasi himayədarlıq
- reyting
- müəssisənin bazar dəyərinin artımı
- √ effektiv menecment

368. Tikinti maşın və mexanizmlərin istismarı xərclərinə aiddir.

- maşınların və avadanlıqların daşınması xərcləri
- cari təmir xərcləri
- əsaslı təmir xərcləri
- √ amortizasiya ayırmaları
- tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri

369. Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədidir –

- alıcıların sayının artırılması
- satış həcmının maksimumlaşdırılması
- istehlakçıların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi
- bütün cavablar doğrudur
- √ hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi

370. Qiymət liderliyinin əsas şərti hansılardır

- məhsulun keyfiyyəti
- √ cavab yoxdur
- satışın həcmının artırılması
- məhsul istehsalına çəkilən xərclər

- marketing tədqiqatlarının keyfiyyəti

371. İstehlak mallarına qiymətqoyma metodlarına aid deyil

- qiymət sıralarının formalaşdırılması
- ✓ parametrik qiymətəmələgəlmə
- sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmə
- ucuzlaşdırma
- qiymət ayrı-seçkiliyinin miqyasının tənzimlənməsi

372. İstehlak xidmətlərinə qiymətqoymada nəzərə alınmayan məsrəf növü hansıdır?

- vaxt məsrəfləri
- əsəbi--psixi məsrəflər
- ✓ pul məsrəfləri
- sensor məsrəflər
- fiziki güc məsrəfləri

373. Ucuzlaşdırmanın miqyası nədən asılıdır?

- əmtənin nüfuzluluğu səviyyəsindən
- dövlətin qiymət siyasətinin prioritetlərindən
- ✓ əmtələrin növündən
- qiymətlərin təəddüdləri diapozonundan
- qiymətin fəaliyyəti müddətindən

374. Differensial qiymətlər ayrı-seçkili qiymətlərdən fərqlənir

- satışdan sonrakı xidmət səviyyəsinə görə
- keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- xərclərin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- satış yerinin fərqliliyinə görə
- ✓ xərclərin və keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə

375. Qiymət sıraları yüksək nəticələri təmin edir

- onun elementləri diapozonlarla verilsə
- ✓ 3--4 qiymət zonasından ibarət olarsa
- qiymət sıraları tez-tez dəyişdirilsə
- onun elementləri qrupp qiymətləri ilə verilsə
- 2--4 qiymət zonasından ibarət olarsa

376. Ucuzlaşdırmanın məqsədlərinə aid deyil

- aşağı keyfiyyətli məhsulun satışının stimullaşdırılması
- mövsümün sonunda qalıq məhsulun satışının sürətləndirilməsi
- çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
- «geniş çeşid» siyasətinin həyata keçirilməsi
- ✓ dəbdə olan məhsulların satışının stimullaşdırılması

377. İstehsal-texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aiddir

- əmtənin xüsusiyyətləri
- dilerin xüsusiyyətləri
- bazar konyunkturası
- firmanın xüsusiyyətləri
- ✓ əmtənin, firmanın və dilerin xüsusiyyətləri

378. İstehsal texniki təyinatlı məhsullar bazarında alıcının bazar gücü aşağı deyil

- alıcı firmanın ölçüsündən
- kredit reytingindən
- satıcıdan asılılıqdan
- √ keçmişdə reallaşdırılan tədarük həcmindən
- gələcəkdə gözlənilən tədarük həcmindən

379. Alıcının bazar gücü baxımından İstehsal texniki təyinatlı məhsullar bazarında vəziyyətlər çoxluğuna aid deyil

- yeni məmulatın alışı
- standart məmulatın alışı
- dövlət təşkilatları tərəfindən məmulatın alışı
- √ fərdi sifarişlər üzrə məmulatın alışı
- modifikasiya olunmuş məmulatın alışı

380. Qiymətqoyma nöqtəyi – nəzərindən istehlak bazarının strukturuna aid deyil –

- istehlak xidmətləri
- ərzaq malları
- gündəlik tələbat malları
- uzunmüddətli istifadə təyinatlı əmtəələr
- √ yükdaşıma xidmətləri

381. Normal əmtəələrin xüsusi növüdür

- səmnişindəşimə xidmətləri
- turizm xidmətləri
- xarici istehsal məhsulları
- √ «nüfuz» əmtəələri
- ilkin zərurət malları

382. İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- √ tələb
- arzu
- istək
- tələbat
- zərurət

383. Sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmə nədir?

- əmtəənin bütün alıcılara differensial qiymətlərlə satışı
- əmtəənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- √ əmtəənin bütün alıcılara bərabər qiymətlərlə satışı
- həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtəənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı

384. İstehsal texniki təyinatlı məhsulların qiymətlərinə alıcı həssaslığı sxemi hansı variantdır?

- √ köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar → kompleksləşdiricilər
- kompleksləşdiricilər → köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar
- maşın və avadanlıqlar → kompleksləşdiricilər → köməkçi materiallar
- maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar → kompleksləşdiricilər
- kompleksləşdiricilər → maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar

385. İstehsal texniki təyinatlı məhsullara qiymətin formalaşması amili deyil

- satılan əmtəənin xarakteri

- bazar iştirakçılarının əhatə dairəsi
- satışı təsir edən amillər
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ satılan əmtəənin xarakteri və satışı təsir edən amillər

386. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı səhvdir

- ITT məhsulların istismar xərcləri alış qərarlarına təsir göstərir
- İstehsal-texniki təyinatlı (İTT) məhsullara tələb törəmə xarakter daşıyır
- ✓ ITT faydalılığı parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilmir
- ITT məhsulların bir hissəsi sabit kapital elementidir
- ITT faydalılığı əsas parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilir

387. İstehsal--texniki təyinatlı (ITT) məhsullar bazarında satışı təsir göstərən amil deyil

- əmtəənin xüsusiyyətləri
- vasitəçilərin xidmətləri
- ✓ alıcıların davranışı
- firmanın xüsusiyyətləri
- dilerin xüsusiyyətləri

388. Differensiallaşdırılmış qiymətəmələgəlmənin çatışmazlığı deyil

- bəzi müştərilər tərəfindən narazılığın yaranması mümkünlüyü
- əmtəələrin satışı prosesinin ləngidilməsi
- həddən artıq güzəştlərin təqdim olunması təhlükəsi
- alqı-satqı prosesinə vaxt itkisi
- ✓ qiymətin əmtəənin istehlak faydalılığını əks etdirilməsi

389. Sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmənin üstün cəhəti deyil

- ticarətin özünəxidmət formasında təşkili
- alıcı – satıcı münasibətləri genişlənilir
- ✓ alıcılara elastik təsir imkanlı ticarəti istisna etmir
- satışın idarə olunması asanlaşır
- istehlakı «qiymət/qiymətlilik» nisbətləri ilə idarə etmək imkanı yaranır

390. Ləngitmə əmsalının kəmiyyəti dəyişir

- 0,7 – 0,9 arasında
- 0,4 – 0,8 arasında
- 0,2 – 0,6 arasında
- 0,3 – 0,7 arasında
- ✓ 0,5 – 0,8 arasında

391. Tenderdə iştirak edən müəssisədə istehsal güclərinin normal yüklənməməsi əmsalı dəyişir

- 12 – 15% arasında
- 10 – 20% arasında
- ✓ 10 -15% arasında
- 15 – 18% arasında
- 10 -12% arasında

392. İstehlak xidmətlərinə qiymətqoyma nöqtəyi-nəzərindən fərqləndirilir

- bölünən dəst
- ✓ bölünən və bölünməz dəst

- xidmətlərin kompleksliliyi
- xidmətlərin qeyri-maddiliyi
- bölünməz dəst

393. Qiymətlərin differensiallaşması:

- √ Qiymət ayrı- seçkiliyinin reallaşması üsuludur
- Tələb qiyməti müəyyən qiymət səviyyəsini ötüb keçən bütün əmtəə vahidləri bəzi Pn qiyməti ilə reallaşdırılır
- Həmcins əmtəə vahidinin qiyməti elə müəyyən edilir ki, artıq hissə alıcıda qalır
- Əmtəə vahidinin hər birinə tələb qiymətinə bərabər qiymətdir və artıq hissə inhisarçı tərəfindən mənimsənilir
- Əmtəə vahidinin təklif qiymətinə bərabər qiymətdir

394. Ucuzlaşdırmanın obyektinə ola bilməz:

- istehlak malları
- avtomobillər
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- √ cavablar doğru deyil
- istehlak avadanlıqları

395. Ucuzlaşdırmanın məqsədlərinə aid deyil:

- aşağı keyfiyyətli məhsulun satışının stimullaşdırılması
- mövsümün sonunda qalıq məhsulun satışının sürətləndirilməsi
- çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
- «geniş çeşid» siyasətinin həyata keçirilməsi
- √ doğru cavab yoxdur

396. İstehsal – texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aid deyil:

- √ bazar konyukturası
- firmanın xüsusiyyətləri
- dillərin xüsusiyyətləri
- vasitəçilərin xüsusiyyətləri
- əmtəənin xüsusiyyətləri

397. Tam rəqabət şəraitində qaçma (bağlama) nöqtəsində qiymət aşağıdakılardan birinin minimumuna bərabər olur:

- orta sabit xərclərin
- son hədd xərclərinin
- √ orta daimi xərclərin
- alternativ xərclərin
- orta ümumi xərclərin

398. Qiymətqoyma nöqtəyi – nəzərindən istehlak bazarının strukturuna aid edilir:

- gündəlik tələbat malları bazarı
- ərzaq malları bazarı
- √ sadalananların hamısı
- istehlak xidmətləri bazarı
- uzunmüddətli istifadə təyinatlı əmtəələr bazarı

399. Nüfuzlu əmtəələr xüsusi növüdür:

- xarici istehsal məhsullarının
- sərnişin daşıma xidmətlərinin
- ilkin zərurət mallarının
- √ normal əmtəələrin

- turizm xidmətlərinin

400. İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- Zərurət
- √ istehlak bazarı
- istək
- Arzu
- tələbat

401. Ləngitmə əmsalının kəmiyyət dəyişir

- 0,4 – 0,8 arasında
- 0,8 – 0,9 arasında
- √ 0,5 – 0,8 arasında
- 0,4 - 0,6 arasında
- 0,3 – 0,7 arasında

402. Valyuta məzənnəsi dedikdə başa düşülür.

- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyutası.
- xarici valyutanın alınması və satılması.
- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası.
- √ hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri, qiyməti.
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtənin dəyəri.

403. Kotirovkanın aşağıdakı metodları vardır:

- birjada sövdələşmə üzrə əlavə şərtlər qoyulmaqla dəqiq qiymətlərin göstərilməsi.
- mövcud qiymətlər haqqında müştərilərə məlumat vermək.
- √ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin tələb və təklif üzrə qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- mövcud qiymətlər üzrə əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması.
- müasir birjada qiymətlərin təyin edilməsi.

404. Birjada müəyyənləşdirilən məzənnələr.

- səhmlərin nominal qiyməti.
- gəlir səviyyəsinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi ilə səhmlərə verilən qiymətlər.
- səhmlərin adı birja məzənnəsi.
- √ birja dövrindəki qiymətli kağızların (səhmlərin, istiqarazların) satış qiyməti.
- səhmi buraxan müəssisənin müəyyən etdiyi qiymət.

405. Valyuta məzənnəsi dedikdə başa düşülür.

- xarici valyutanın alınması və satılması.
- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası.
- √ hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri, qiyməti.
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtənin dəyəri.
- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyutası.

406. «Fyuçers» sövdələşmələrində aşağıdakı məqsəd güdülür.

- qiymət dəyişmələrindən qorunmaq.
- birjada sövdələşmələr üzrə müqavilələr bağlamaq
- birjanın fəaliyyətini təmin etmək
- alver etmək.
- √ alver etmək və real sövdələşmələr üçün gələcəkdə baş verə biləcək qiymət artımlarından sığortalanmaq.

407. Kotirovkanın metodudur

- mövcud qiymətlər haqqında müştərilərə məlumat vermək.
- ✓ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- birjada sövdələşmə üzrə əlavə şərtlər qoyulmaqla dəqiq qiymətlərin göstərilməsi
- müasir birjada qiymətlərin təyin edilməsi.
- mövcud qiymətlər üzrə əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması.

408. Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır
- əmtəələr həmcinsdir
- standartlaşma üçün yararlıdır
- əmtəəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır
- ✓ əmtəənin təklifi ona olan tələbdən aşağıdır

409. Tələb – təklif üzləşdirməsi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- monopsoniya
- ✓ birja
- sərgilər
- hərrac
- tender

410. Tenderdə iştirak edən müəssisədə istehsal güclərinin normal yüklənməməsi əmsalı dəyişir.

- 10--30% arasında
- 13--15 % arasında
- ✓ 10--15 % arasında
- 17 – 18 % arasında
- 11--12% arasında

411. Aşağıdakılardan hansı əmtəə birjalarında əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir?

- ✓ birja kotirovkaları
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- idxal--ixrac qiymətləri

412. Geniş mənada konyunktura:

- ✓ qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir
- hadisələrin böhranı
- ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir
- təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır
- hər şansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.

413. Krossinq nədir?

- tələbin və təklifin balanslaşdırılması
- səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq artırılması
- səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq aşağı salınması
- süni əmtəə qıtlığının yaradılması
- ✓ səhmlərə yüksək tələbin olması barədə süni təsəvvürün yaradılması

414. Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- əmtəəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır

- ✓ əmtənin təklifi ona olan tələbdən aşağıdır
- tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır
- standartlaşma üçün yararlıdır
- əmtəələr həmcinsdir

415. Birja əmtəələrinə aid edilmir

- əlvan metallar
- Avadanlıqlar
- ✓ heyvandarlıq məhsulları
- bitkiçilik məhsulları
- energetika məhsulları

416. Birjalarda qiymət katirovkaları haqqında informasiya mənbəyi hansıdır?

- Preyskurantlar
- elmi əsərlər
- statistik məcmunələri
- ✓ birja bülletenləri
- metodiki göstərişlər

417. Əmtəə birjalarının fərqləndirilməsinin əsas metodu deyil

- tələbin qeydiyyatı
- faktiki sövdələşmə qiymətlərinin qeydiyyatı
- tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- təklifin qeydiyyatı
- ✓ qiymətlərin təsbit olunması

418. Birjalarda real əmtəə üzrə sövdələşmə növləri deyildir.

- ✓ Fyuçers sövdələşmələri
- Spot sövdələşməsi
- Keş sövdələşməsi
- Forvard sövdələşməsi
- Keş və Forvard sövdələşmələri

419. Birjalarda fyuçers sövdələşmələrinin məqsədlərinə aid deyildir

- gələcəkdə baş verən qiymət artımlarından sığorta
- ✓ komissiya haqlarının və fond yığımlarının əldə olunması
- proqnozlaşdırma
- alver etmək
- qiymət dəyişmələrindən sığorta

420. Aşağıdakı qiymətlərdən hansı əmtəə birjalarında əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir?

- idxal-ixrac qiymətləri
- ✓ birja kotirovkaları
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

421. Birja kotirovkaları metodlarını əhatə edir

- Qiymətlər haqqında alıcılara informasiya, vermək
- Müasir qiymətlərin təyin edilməsi

- Əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması
- ✓ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi

422. Birjalarda sövdələşmələr haqqında informasiya növü hansıdır?

- statistik
- ✓ birja
- marketing
- metodiki
- hüquqi

423. Alqı--satqı prosesi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- tender
- alyans
- yarmarka
- hərrac
- ✓ birja

424. Real məhsulun istehlakçıya çatdırılması üçün birjada bağlanan sövdələşmə:

- fyuçers
- ofset
- forsmajor
- spred
- ✓ spot

425. Dou-Cons indeksi neçə variantda və neçə şirkət üzrə hesablanır?

- 3 variant və 60 şirkət;
- 3 variant və 65 şirkət;
- ✓ 4 variant və 65 şirkət;
- 4 variant və 55 şirkət;
- 1 variant və 65 şirkət;

426. NASDAQ indeksi hesablanır və təhlil olunur

- «Futsi 100» indeksinin bazasında
- FT indeksinin bazasında
- SP indeksinin bazasında
- ✓ SP indeksinin və 1971-ci ilin fevralına hesablanmış 100 punktun bazasında
- Dou-Cons indeksinin və 31 dekabr 1965-ci ilə hesablanmış 50 punktun bazasında

427. Birja qiymətlərinə aiddir -

- birja komitəsinin icazəsi olmadan ayrı-ayrı məhsullara verilən qiymətlər
- birja ticarəti qaydası ilə satılan malların dərc edilməyən qiyməti.
- birja ticarətində müvafiq birjanın qiymətqoyma komissiyasının qeydə almadığı qiymətlər
- birjada qiymətli kağızların əməliyyatları üzrə müəyyən edilən qiymətlər.
- ✓ birja sövdələşmələri üzrə satılan, qeydə alınan və dərc edilən qiymətli kağızların məzənnəsi yaxud malların qiyməti.

428. Birjada müəyyənləşdirilən məzənnələr.

- səhmi buraxan müəssisənin müəyyən etdiyi qiymət.
- səhmlərin nominal qiyməti.
- ✓ birja dövryyəsidəki qiymətli kağızların (səhmlərin, istiqarazların) satış qiyməti.
- səhmlərin adi birja məzənnəsi.
- gəlir səviyyəsinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi ilə səhmlərə verilən qiymətlər.

429. «Fyuçers» sövdələşmələrində aşağıdakı məqsəd güdür.

- alver etmək.
- √ alver etmək və real sövdələşmələr üçün gələcəkdə baş verə biləcək qiymət artımlarından sığortalanmaq.
- bağlamaq, birjanın fəaliyyətini təmin etmək.
- birjada sövdələşmələr üzrə müqavilələr
- qiymət dəyişmələrindən qorunmaq.

430. Kotirovkanın aşağıdakı metodları vardır:

- √ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin tələb və təklif üzrə qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- mövcud qiymətlər üzrə əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması.
- müasir birjada qiymətlərin təyin edilməsi.
- mövcud qiymətlər haqqında müştərilərə məlumat vermək
- birjada sövdələşmə üzrə əlavə şərtlər qoyulmaqla dəqiq qiymətlərin göstərilməsi.

431. Akselerasiya əmsalının ölçülməsi meyarıdır ?

- istehlakın artımı
- bütün variantlar doğrudur
- √ gəlirlərin artımı
- qiymətlərin artımı
- investisiyanın artımı

432. Akselerasiya prinsipi nəyi əks etdirir ?

- əsas kapitalla və investisiyaya olan tələbin dəyişməsinə
- əsas kapitalla və istehlak mallarına olan tələbat arasındakı asılılığı
- √ istehsal vasitələrinin və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
- investisiya qoyuluşlarının və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
- bütün variantlar doğrudur

433. Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətdəyişmə modeli deyil

- √ Delfi modeli
- qiymət liderliyi modeli
- praym-reyt modeli
- kep modeli
- «dəyər+» modeli

434. Pul kütləsinin əsas elementi deyildir

- valyuta hesabına olan depozitlər
- tələb olunanadək depozitlər
- dövriyyədə olan nağd pul
- hesablaşma hesabında olan depozitlər
- √ qiymətli kağızlar

435. Pul təklifinin sabitliyi şəraitində pula olan tələbin artması:

- qiymətləri aşağı salır
- qiymətlərlə heç bir ədaqəsi yoxdur
- qiymətlərə təsir etmir
- qiymətləri sabit saxlayır
- √ qiymətləri yüksəldir

436. Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətdəyişmə modelidir-

- orta dəyər modeli
- tarazlıq modeli
- dəyişkən qiymət modeli

- √ praym-reyt modeli
- balans modeli

437. İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- doğru variant yoxdur
- əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- √ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
- gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
- gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi

438. Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- daxili və xarici valyuta dönərliliyi
- sərbəst valyuta dönərliliyi
- √ maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik.
- milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.

439. Aşağıdakı fikirlərdən hansı valyuta məzənnəsini xarakterizə edir:

- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri
- √ hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri
- xarici valyutanın alınması və satılması
- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyutası

440. Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətqoyma modeli deyil.

- √ Fişer modeli
- «dəyər+» modeli
- kep modeli
- praym--reyt modeli
- LIBOR modeli

441. Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətqoyma modeli deyil

- «dəyər+» modeli
- √ Delfi modeli
- kep modeli
- praym--reyt modeli
- qiymət liderliyi modeli

442. Pul təklifi sabit qalarsa pula olan tələbin artması:

- qiymətlərə təsir etmir
- √ qiymətlərə yüksəldici təsir göstərir
- qiymətləri aşağı salır
- qiymətlərlə heç bir ədaqəsi yoxdur
- qiymətləri sabit saxlayır

443. Pul kütləsinin əsas elementi deyildir

- valyuta hesabına olan depozitlər
- dövriyyədə olan nağd pul
- √ qiymətli kağızlar
- hesablaşma hesabında olan depozitlər
- tələb olunanadək depozitlər

444. Qiymətli kağızların bazar dəyəri (qiyməti) aşağıdakı amillərlə təyin olunur

- √ qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizinin ölçüsü, inflyasiya, bazarın cari konyunkturu.
- emitetnin fəaliyyətinin qeyri sabitliyi.
- qiymətli kağızların emitetinin fəaliyyətinin gəlirliliyi.
- istiqrazlar üzrə faizlərin ödənilmə müddəti.
- hər bir qiymətli kağızlar növü üzrə riskin dərəcəsi.

445. Sıxışdırıb çıxarma effekti o halda meydana çıxır ki,

- qiymətlərin yüksəlməsi faiz dərəcəsini artırır ki, bu da özəl sektorda xərclərə gətirib çıxarır
- dövlət xərclərinin ixtisar olunması istehlak xərclərinin məcburi ixtisarına səbəb olur
- gəlir vergilərinin azaldılması faiz dərəcəsinin yüksəlməsinə səbəb olur və ona həssas olan xərclər özəl sektorda sıxışdırılıb çıxarılır
- √ pul təklifinin azalması faiz dərəcəsini artırır və ona həssas olan xərclər özəl sektorda sıxışdırılıb çıxarılır
- özəl sektorda vergilərin artması bu sektorun malik olduğu gəliri və xərcləri azaldır

446. Milli gəlirin artımı ilə investisiyanın artımı arasındakı fərq nəyə bərabərdir ?

- amortizasiya ayırmalarına
- √ istehlak xərclərinə
- doğru variant yoxdur
- istehsal xərclərinə
- əmanətlərin məbləğinə

447. Akselerasiya prinsipi nəyi əks etdirir ?

- investisiya qoyuluşlarının və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
- √ istehsal vasitələrinin və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
- bütün variantlar doğrudur
- əsas kapitalla və istehlak mallarına olan tələbat arasındakı asılılığı
- əsas kapitalla və investisiyaya olan tələbin dəyişməsini

448. Akselerasiya əmsalının ölçülməsi meyarıdır ?

- investisiyanın artımı
- √ gəlirlərin artımı
- istehlakın artımı
- bütün variantlar doğrudur
- qiymətlərin artımı

449. Akselerator və multiplikatorun fəaliyyətinin uzlaşması nəyi ifadə edir ?

- investisiya qoyuluşunun dəyişməsini
- istehlak xərclərinin dəyişməsini
- √ işgüzar fəallığın dəyişməsini
- istehlak tələbinin dəyişməsini
- maliyyə göstəricilərinin dəyişməsini

450. İntestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
- √ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
- əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi
- doğru variant yoxdur

451. Bank depozitlərinin artımı və pul kütləsinin artımı arasındakı asılılığı əks etdirir –

- ✓ kredit multiplikatoru
- əmanət multiplikatoru
- investisiya multiplikatoru
- pul multiplikatoru
- istehlak multiplikatoru

452. Tədavüldə nağd pul kütləsinin artımı və kreditin artımı arasındakı asılılığı əks etdirir –

- əmanət multiplikatoru
- istehlak multiplikatoru
- pul multiplikatoru
- ✓ kredit multiplikatoru
- investisiya multiplikatoru

453. Akselerasiya prinsipinin əsasıdır-

- ✓ istehsal vasitələrinin və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılıq
- əsas kapitalla və investisiyaya olan tələbin dəyişməsi
- bütün variantlar doğrudur
- əsas kapitalla və istehlak mallarına olan tələbat arasındakı asılılıq
- investisiya qoyuluşlarının və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılıq

454. Akselerasiya əmsalı hansı meyarın əsasında hesablanır

- investisiyanın artımı
- ✓ gəlirlərin artımı
- bütün variantlar doğrudur
- qiymətlərin artımı
- istehlakın artımı

455. İşgüzar fəallığın dəyişməsinə ifadə edir-

- maliyyə göstəricilərinin dəyişməsi
- ✓ akselerator və multiplikatorun fəaliyyətinin uzlaşması
- istehlak tələbinin dəyişməsi
- investisiya qoyuluşunun dəyişməsi
- istehlak xərclərinin dəyişməsi

456. Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növlərini fərqləndirmək qəbul edilir

- «Spot» və «Forvard» sövdələşmələri
- «Forvard» sövdələşməsi
- valyutanın alınması təcili satılması isə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə.
- valyutanın alqı-satqısı üzrə valyutanın alıcıya təcili çatdırılmasını yerinə yetirən «SPOT» sövdələşməsi.
- ✓ «Spot» kassa əməliyyatı, «forvard» sövdələşməsi, xərci çıxarılmış gəlir olan kombinasiyalı.

457. Mövcud qiymətlərdə pul axınlarını proqnoz qiymətlərdə ifadə etmək üçün –

- mövcud qiymətlərdə pul axını kapitalaşdırma əmsalına bölünür
- mövcud qiymətlərdə pul axını diskontlaşdırma əmsalına vurulur
- mövcud qiymətlərdə pul axını inflyasiya indeksinə bölünür
- mövcud qiymətlərdə pul axını variasiya əmsalına bölünür
- ✓ mövcud qiymətlərdə pul axını inflyasiya indeksinə vurulur

458. Ləngitmə əmsalının kəmiyyəti dəyişir

- 0,2 – 0,6 arasında
- 0,4 – 0,8 arasında

- 0,3 – 0,7 arasında
- ✓ 0,5 – 0,8 arasında
- 0,7 – 0,9 arasında

459. Dünya bazar qiymətinin növüdür-

- franko – anbar qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər
- ✓ kontrakt qiymətləri
- müqavilə qiymətlər
- bazis qiymətlər

460. Aşağıdakılardan hansı doğru deyil:

- tariflər xidmətin keyfiyyətindən asılı olaraq differensiallaşır
- mənzilə görə tariflər olnun rahatlığını nəzərə alır
- nəqliyyat xidmətinin keyfiyyəti gedişin rahatlığı və sürətliliyi ilə müəyyən edilir
- ✓ başlanğıc -yekun əməliyyat xərcləri daşınma məsafəsindən asılıdır
- poçt xidmətinin keyfiyyəti daşınma sürətindən asılıdır

461. Hazırda aşağıdakı tariflərdən biri dövlət tərəfindən tənzimlənmişdir?

- doğru cavab yoxdur
- ✓ məişət xidməti tarifləri
- sərnəşin daşınma tarifləri
- yükdaşınma tarifləri
- rabitə xidməti tarifləri

462. Aşağıdakı qiymətlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- ✓ iri firmaların təklif qiymətləri
- Tender
- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti

463. Verilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növü deyil?

- kontrakt qiymətləri
- ✓ smeta qiymətləri
- birja qiymətləri
- hesablaşma qiymətləri
- nəşr olunan qiymətlər

464. Beynəlxalq sazişlərdə göstərilən qiymətlərə aiddir?

- sürüşkən qiymətlər
- ✓ sadalananların hamısı
- saziş qiymətləri
- kontrakt qiymətlər
- möhkəm təsbit edilmiş qiymətlər

465. Verilənlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin başlıca təsir obyektidir:

- ictimai -sosial sfera
- ✓ pul--kredit sferası
- məhsulun reallaşması sferası
- məhsulun istehsal sferası
- məhsulun mübadilə sferası

466. Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətlərinə aid edilmir?
- √ daxili topdansatış qiymətləri
 - birja məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri
 - FAC, FOB və CIF qiymətləri
 - müqavilə qiymətləri
 - iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;
467. Dünya təcrübəsinə əsasən FOB və FAS şərtlərində qiymətlər aşağıdakılardan hansı ilə fərqləndirilir?
- Ödəniş şərtləri ilə
 - Bazar şərtləri ilə
 - Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
 - Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
 - √ Nəqlətmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
468. İxrac qiymətlərinin tərkibinə aşağıdakı xərclər daxil edilmir.
- √ satıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri
 - risklərin örtülməsi üçün ehtiyatlar
 - sığorta xərcləri
 - vasitəçilərin mükafatlandırılması üçün komissiyon yığımlar
 - nəqliyyat xərcləri
469. Aşağıdakılardan hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcmində təsir etmir?
- √ təsbit olunmuş qiymətlər
 - əmtəə bazarının konyunkturası
 - təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti
 - istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
 - daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
470. Daxili qiymətlərdən fərqli olaraq aşağıdakılardan hansı ixrac qiymətlərinə daxildir?
- başlanğıc maya dəyəri
 - √ gömrük rüsumları
 - nəqliyyat xərcləri
 - gömrük tarifləri
 - kalkulyasiya edilmiş mənfəət
471. Verilənlərdən biri ixrac qiymətlərinin hesablanmasında ilkin baza hesab olunur?
- √ daxili bazar qiymətləri
 - azad” bazar qiymətləri
 - topdansatış qiymətlər
 - sərbəst qiymətlər
 - qapalı” bazar qiymətləri
472. Dünya qiymətlərini xarakterizə edən əlamət deyil-
- sazişlərin idxal və ya ixracyönümlü olması
 - idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
 - √ sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
 - iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
 - sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
473. Verilənlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edən amildir:
- √ Bütün variantlar doğrudur.

- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;
- Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır;
- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır

474. Aşağıda verilən qiymət növlərindən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən nəzərə alınmır?

- Kontrakt qiymətləri;
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
- ✓ Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili pərakəndəsətış qiymətləri
- Birjada təyin edilən qiymətlər, hərəqların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

475. Aşağıdakı qiymətlərdən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir

- ✓ FAS
- FOT
- KAF
- FOB
- SIF

476. Hansı qiymətlər ixrac və ya idxal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqlənirlər?

- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtələrin qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansatış qiymətləri
- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtələrin daxili topdansatış qiymətləri
- ✓ beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri

477. Beynəlxalq ticarət aşağıdakılardan hansı ilə tənzimlənir?

- ✓ istehsal qiymətləri ilə
- əmtələrin dəyərləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə
- müqavilə qiymətləri ilə

478. Gömrük tarifləri aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- stimullaşdırıcı
- ✓ fiskal və proteksionist
- bölüşdürücü
- proteksionist
- fiskal

479. Neçənci ildən etibarən beynəlxalq kommersiya terminləri tətbiq olunmağa başlamışdır?

- 2000-ci ildən
- ✓ 1936-cı ildən
- 1990-cı ildən
- 1965-ci ildən
- 1940-cı ildən

480. Hansı növ qiymətlər ixrac qiymətlərinin hesablanmasının başlanğıc bazası hesab edilir?

- daxili bazar qiymətləri
- qapalı” bazarların qiymətləri
- ✓ müqavilə qiymətləri;
- azad” bazarların qiymətləri;
- transfert qiymətləri.

481. Aşağıdakılardan hansı ixrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasyadan fərqləndirən xərc növünə aid deyil?

- daşınma xərcləri
- √ sığorta xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri
- tədavül xərcləri
- reklam xərcləri

482. Dünya təcrübəsində CAF və SİF qiymətləri fərqlənilirlər:

- bazar şərtləri ilə
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə
- √ sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər

483. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı dünya qiymətlərini xarakterizə etmir

- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- √ sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması
- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşması

484. Dünya bazar qiyməti növüdür -

- Tender
- √ iri firmaların təklif qiymətləri
- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti

485. FOB və FAS qiymətləri fərqlənir -

- √ nəqliətə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- bazar şərtləri ilə
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə

486. Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətinin növüdür-

- bazis
- tender
- √ birja qiyməti
- franko – anbar
- tənzimlənən

487. Qeyd olunan qiymətlərdən hansı qapalı bazar qiymətlərinə aid edilmir:

- imtiyazlı razılaşma qiymətləri
- √ ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri
- prefensial razılaşma qiymətləri
- firmadaxili ticarət qiymətləri

488. Sudan xammal kimi istifadə edənələr üçün sudan istifadə tarifi nə qədərdir?(1 m3 üçün əDV ilə)

- √ 7 manat

- 9 manat
- 8 manat
- 10 manat
- 12 manat

489. Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- hava və dəniz nəqliyyatında
- dəmiryol nəqliyyatında
- avtomobil nəqliyyatında
- cavablar doğru deyildir
- ✓ su və avtomobil nəqliyyatında

490. Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənir:

- dəmiryol nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması tarifləri
- ✓ taksilərlə sərnişinlərin daşınması tarifləri
- daxili avia xətlərlə sərnişinlərin və yüklərin daşınması
- dəniz nəqliyyatı tarifləri

491. Neft məhsullarının buraxılış qiymətinin riyazi modeli hansıdır?

- ✓ $MS=Qt+P2F2+V$
- $MS= Md+P1F1+V$
- $MS= Qt-P1F1+P2F2+V$
- $MS= Qt+P2F2-P1F1$
- $MS=Md+V-P1F1$

492. Rabitə xidmətlərinin tariflərinin aşağı salınmasına səbəb olar.

- ✓ Defilyasiya proseslərinin inkişafı
- Rabitə xidmətindən yeni servis xidmətinin göstərilməsi
- Beynəlxalq telefon danışıqları
- Rabitə xidmətinin inkişafı və yeni xidmət növünün təqdim edilməsi
- Ənənəvi rabitə xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi

493. Kənd təsərrüfatında istehsalçıların nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
- məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
- məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
- əmtəənin daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
- ✓ məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür

494. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri ilə sənaye məhsullarının qiyməti arasındakı nisbətlər tənzimlənir-

- Paaşə indeksi ilə
- istehlak qiymətləri indeksi ilə
- ✓ paritet qiymət indeksi ilə
- Laspeyres indeksi ilə
- Linda indeksi ilə

495. Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye sistemi məhsullarının qiymət sistemində aid deyil?

- müqavilə qiymətləri
- birja qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- ✓ transfert qiymətləri

496. Məişət xidməti bazarında qiymətin əmələ gəlməsinə təsir edən amil deyil:

- √ xidmətlərin göstərilməsinin mövsümliliyi
- sifarişin yerinə yetirilməsinin təcillik dərəcəsi
- əhalinin məişət xidmətinə tələbatın dəyişməsi
- xidmətin sosial əhəmiyyətliliyi
- sifarişçiyə xidmətin yaxınlaşma dərəcəsi

497. Satışın həvəsləndirmə formalarının seçilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?

- √ Müəssisənin maliyyə vəziyyəti
- Qiymət səviyyəsi
- Marketing strategiyası
- Bazarın kompleks tədqiqi
- Strateji marketing

498. Sənaye və kənd təsərrüfatı arasında paritet qiymətlər indeksi (Yp.q.) aşağıdakı kimi hesablanır:

- $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q.$
- $Yp.q. = Ys.m.q. + Yk.t.q.$
- √ $Yp.q. = Ys.m.q. : Yk.t.q.$
- $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q. + vergilər$
- $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q. / Ys.m.q$

499. Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətlərin müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- xərclərin ümumi həcmində əsas məhsullar üzrə xərclərin müəyyən edilməsi
- xərclərin ümumi həcmində qarışıq məhsullar üzrə xərclərin xüsusi çəkisinin müəyyənləşdirilməsi
- məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi
- ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərinin çıxılması
- √ ümumi dəyerdə əlavə məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi

500. Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat tarifinin növü deyil-

- √ mütərəqqi tariflər
- akkord tariflər
- tariflər
- differensial tariflər
- mütənasib tariflər